

Een
gluiperige
gladjanus

2

De nieuwe
Maarten
't Hart

5

Voors &
tegens
'tijdelijke
predikant'

7

De Classis
en hulp
aan asiel-
zoekers

10

Tomás Halik
over praten
met niet-
christenen

15

Vier het

Loofhuttenfeest!

Als er één Joods feest is dat we als christenen ook in onze kalender hadden moeten opnemen dan is het wel het Loofhuttenfeest zoals het beschreven staat in Leviticus 23.

DOOR **DS. ARJEN VAN DER SPEK, ZWART-SLUIS**

Dat feest vierde Jezus zelf ook, zo weten we uit het Evangelie van Johannes. Vanuit het NT pleit er meer voor het Loofhuttenfeest, dan voor het Kerstfeest. Want uit de eerste eeuwen zijn geen gegevens bekend dat volgelingen van Jezus het Kerstfeest zijn gaan vieren. Dat feest kwam pas op toen de christenen een variant wilden maken van het zwaar ingeburgerde Romeinse midwinterfeest.

Week lang feest

Terug naar het Loofhuttenfeest. Vanuit Leviticus wordt duidelijk dat het Joodse volk als herinnering aan de uittocht uit Egypte een week lang in hutten moesten gaan wonen. Eenvoudige bouw-seltjes met een dak van bladeren. Dus een dak waardoorheen je de sterren kon zien en ook de regen kon voelen. Of je nu rijk was of arm, iedereen werd geacht dat te doen, zodat een ieder zou beseffen hoe kwetsbaar het volk was in de woestijn en dus ook hoe kwetsbaar elk menskind is. Je leeft onder een open hemel, je voelt de wind, je voelt de regen, maar je weet je ook verbonden met God die als een wolkkolom overdag en een vuurkolom in de nacht voor het volk uitging.

VERGEET NIET JE BROOD MET
VREUGDE TE ETEN, JE WIJN TE
DRINKEN MET EEN VROLIJK HART, VAN
JE VROUW TE HOUDEN EN TE DENKEN
AAN GOD BIJ ALLES WAT JE DOET

Israëlsche familie bereidt zich voor op sukkot, het Loofhuttenfeest, in een hut met bladerdak vieren zij de uittocht uit Egypte.

Prediker

Het Loofhuttenfeest wordt dit jaar van zondag 13 oktober tot en met zondag 20 oktober gevierd. Tijdens het feest wordt er dagelijks uit het Bijbelboek Prediker gelezen. Prediker stelt alle relativerende vragen achter elkaar. Waar is het leven goed voor? Kan ik iets van Gods bedoeling ontdekken? Wat is het leven toch vermoeiend, hoe houd ik het vol? Dat zijn vragen die van alle tijden zijn. Prediker blijft soms wel erg hangen in de rela-

tivering. Want de uitspraak dat je niks van Gods bedoeling kunt ontdekken, is dan van de mens uit gezien soms de ervaring, maar vanuit de gehele Bijbel valt er wel wat meer te zeggen over Gods bedoeling en plan.

Leven in het nu

Een week lang Prediker lezen doet je beseffen dat je wel in je drukte veel kunt willen en organiseren, maar dat je zomaar kunt vergeten om in het NU te leven. Het is één van de valkuilen van ons drukke bestaan. In de vakantie denken we alweer aan het werk, tijdens het werk aan de

volgende vakantie, steeds zijn we bezig met wat er misschien wel of niet gaat gebeuren. Als je daarnaast ook nog alle leeuwen en beren telt die je op je pad kunt tegenkomen, dan kun je daar zo in op gaan dat je vergeet te leven. Daarom zegt de prediker tegen mensen van alle tijden: vergeet niet je brood met vreugde te eten, je wijn te drinken met een vrolijk hart, van je vrouw te houden en te denken aan God bij alles wat je doet. Jezus zegt eigenlijk hetzelfde: Zoek jij nu maar het Koninkrijk en al het andere krijg je. En de dag van morgen? Ach die zorgt wel voor zichzelf.

Commentaar

Tweedeling

DOOR **DS. KO HEKMAN, ASSEN**

Nederland is steenrijk. Maar weinigen profiteren hiervan. Rijken hebben betere levenskansen dan armen. Meer kansen in onderwijs en opleiding, en ook meer kans in levensverwachting.

Verschiede economische klassen, hoog- en laagopgeleid, leven in gescheiden werelden, zoals het Sociaal Cultureel Planbureau en de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid samen in 2016 constateerden met een rapport getiteld: 'Gescheiden werelden?' Scheiding bestaat tussen hoger- en lageropgeleiden, de top en de gewone man in de woonomgeving, op school en op het werk.

Sander Schimmelpenninck en Ruben van Zwieten leggen in hun boek 'Elite gezocht' de vinger op de zere plek van onze samenleving, de economische elite die dominant is geworden. De kloof tussen de boven- en onderlaag groeit en leidt tot een klassenmaatschappij. Kim Putters, directeur van het SCP wijst op de kloof tussen de 'haves' en de 'have-nots'. Het gaat dan niet meer zozeer om wat iemand al dan niet bezit, maar om de ontwikkelingsmogelijkheden die iemand wel of niet heeft. De 'cans' en 'cannots'. Mensen worden de dupe van een samenleving van ongelijke kansen.

Nederland kent de grootste vermogensongelijkheid van alle westerse landen. De rijken worden veel sneller rijk dan de rest. De rijkste 10 procent van alle huishoudens bezit 68 procent van het vermogen, terwijl de armste helft per saldo vrijwel niets heeft. Pandjeskapitalisme en marktdenken. Het leidt tot toenemende vervreemding tussen bevolkingsgroepen, sociale tegenstelling, verdeling van burgers op grond van vermogen en opleiding. Materiële welvaart is gaan samenvallen met geestelijke en sociale armoede. Lucht en leegte. Een wereld van ik voor mezelf en God voor ons allen. Arm Nederland.

Nog geen abonnee?

MAAK
SNEL
KENNIS!

Zie achterpagina

Herfstklanken in Lemelerveld

Herfstige klanken komen dit keer uit het orgel dat Martin Mans bespeelt. Carine Bossenbroek vult het orgelspel aan met haar panfluit. Mans begeleidt diverse koren en artiesten en voert The Martin Mans Band aan. Reserveren: tel. 0572-371838, mail: adhuetink@gmail.com. De toegangsprijs is inclusief koffie, thee en koek en na afloop een hapje en drankje.

Zat. 12 oktober, 20.00 uur, Lemelerveld, WHZ-hal, Grensweg 17, € 15 (t/m 12 jr gratis) www.huetink-royalmusic.nl

Zangdienst in Beilen

'Lof zij de Heer, de almachtige Koning der ere' is het eerste lied dat zal klinken tijdens de zangdienst in Beilen. Dominee Hans van Ark uit Wapenveld spreekt over het thema 'Mijn zegen heb je'. Christelijk Mannenkoor Beilen zorgt voor een vocale bijdrage, organist/pianist Ronald Ijmker uit Nieuwlande voor de begeleiding.

Zondag 13 oktober, 18.45 uur, Beilen, Pauluskerk

Burgemeester bij Open Deur Dienst

Van 2004 - 2009 was hij burgemeester van Rijssen-Holten, nu is hij burgemeester van Kampen: Bort Koelewijn. Koelewijn komt in Holten spreken over: 'Maak je geen zorgen over de dag van morgen'. Het Zwolse koor 'Promise' luistert deze dienst vocaal op. Ook voormalig inwoner van Holten, Arianne Bronsvort (oud-Campanella lid) doet mee.

Zondag 13 oktober, 19.00 uur, Holten, de Kandelaar, collecte (voor de Open Deur)

Praise & Preach in Hoogeveen

De Praise & Preach avond is een mooie combinatie van toegankelijke, eigentijdse samenhang en een preek die voor iedereen te begrijpen is. Dat maakt deze dienst bij uitstek geschikt om iemand die minder bekend is met het geloof mee te nemen. Dominee Lieuwejan van Dalen spreekt over: 'Groot en Goed is God'.

Zondag 13 oktober, 19.00 uur, Hoogeveen, Vredehorst, gratis entree (collecte)

Landelijk Loofhuttenfeest in Hardenberg

Het landelijke Loofhuttenfeest wordt al voor de 21e keer gevierd op vakantiepark De Klei- ne Belties. Dit feest draait om ontmoeting, onderwijs, aanbidding en ontspanning, wat maakt dat het toegankelijk is voor iedereen, elke leeftijdscategorie en elke gezinssamenstelling. Veel mensen trekken acht dagen met elkaar op, anderen komen voor een weekend.

Zondag 13 - maandag 21 oktober, Hardenberg, Rheezenweg 79, € 15 per dagdeel, t/m 3 jaar gratis, www.moadim.nl

Muziekspektakel in Dwingeloo

Een bijzonder concert met een grote variëteit aan zang, samenzang en muziek. Het Groot Mannenkoor Noord-Nederland, geleid door Martin Mans, geeft acte de présence. Met Ronald Knol op orgel en Harold Kooij op piano wordt het een waar muzikaal feest. De presensatie van deze avond is in handen van Jan de Boer uit Urk.

Dinsdag 15 oktober, 20.00 uur, Dwingeloo, Brug-Es Kerk, €12,50 (inclusief koffie, thee en koek)

Themamoment over het luisterende leven

Praten is geen doel op zich, leren luisteren is belangrijk. Zou God daarom mensen hebben geschapen met één mond en twee oren? Hoe leer je luisteren in een luidruchtige wereld vol afleiding? Hoe kan een kerk een luisterende gemeenschap zijn? Adam Mc. Hugh schreef het boek: The Listening Life. De auteur gelooft in de kracht en noodzaak van stilte en rust, ontvankelijkheid en luisteren. Tijdens dit themamoment worden de pareltjes uit dit boek gepresenteerd en kunnen aanwezigen erover met elkaar van gedachten wisselen.

Woensdag 16 oktober, 20.00 uur, Zwartsluis, de Poort, info en aanmelden: www.leerhuiszwartwaterland.nl

Engelen op Nieuw Sion

In het kader van de expositie 'Engelen op Nieuw Sion' verzorgt Ela Venbroek een lezing over het ontstaan van haar engelenbeelden en de betekenis die zij daaraan geeft. Geïnteresseerden kunnen hier gratis naar toe, wel is er een collecte ter bestrijding van de onkosten. Voor koffie/thee wordt gezorgd. Na de lezing is het mogelijk mee te doen aan een maandelijkse rondleiding door de kloostergebouwen. Hiervoor dient men zich aan te melden via info@nieuw-sion.nl. Let op: kosten hiervan zijn € 7,50.

Zondag 27 oktober, 14.00 uur, Diepenveen, Nieuw Sion, kapittelzaal, Vulikerweg 6, gratis.

Hoe Jezus een gladjanus te glad af was

Vandaag is dit huis redding ten deel gevallen.

Uit: Lukas 19 vers 1-10

DOOR **DR. TAMMO OLDENHUIS, COEVORDEN**

Om heel eerlijk te zijn heb ik hem altijd een gluipertje gevonden, zo'n miezerig mannetje dat heulde met de vijand en zorgde dat het volk behoorlijk in de buidel moest tasten om de verschuldigde belasting te betalen. En reken maar dat die tollenaars, zo noemden ze die kerels, er een beste grijpstuiver aan overhielden. De mensen hadden hun oordelen over zulke lui al kant en klaar en die logen er niet om.

Echte gluiperd

Het gaat ons niet anders. We weten vaak veel beter dan alle rechters bij elkaar welk oordeel er geveld dient te worden. Behalve wanneer het over eigen vergrijpen gaat, dan wordt de standaard onmiddellijk anders, zelfs mild en overvloedig aan alle kanten. Maar met mannen als die Zacheüs zijn we snel klaar. Strooplikken richting de Romeinen kon hij natuurlijk wel, dat doen zulke gladjanussen. Aan de andere kant zijn ze zo gemeen als het water diep is. Dat is dan ook nog iemand van je eigen volk, gewoonweg om van over je nek te gaan.

En dan ineens vroom worden, Jezus willen zien! Graag wel anoniem blijven natuurlijk, lekker verstopt in de boom, een echte gluiperd, inderdaad.

Ongehoord

Het past ons dan ook helemaal niet dat Jezus uitgerekend bij die boom blijft staan en dat gluipertje bij name roept. Ongehoord eigenlijk, wij hadden het in elk geval niet willen horen. Bij zulke

lui moet je de andere kant op kijken en doorlopen. Aan zulke loeders heb je toch geen boodschap? Zacheüs weet niet hoe vlug hij naar beneden moet komen om Jezus binnen te laten in zijn huis. De Here Jezus had het hem gezegd: "Zacheüs, ik moet vandaag nog in je huis zijn." Je ziet ze lopen door het stoffige Jericho en dat doet me een stof opwaaien onder het volk, niet te geloven. Laten we het hoofd er maar niet over schudden, want in feite staan we zelf ook aan de kant van de weg tussen de geestelijke scherp-slijpers.

Opnieuw geboren

Nog even een ogenblikje alstublieft. Lukas richt de camera op de biechtstoel. En dat is maar goed ook, want wat daar gebeurt, is een ongelooflijk wonder. De gluiperige gladjanus, een mens van vlees en bloed, wordt opnieuw geboren kun je wel zeggen. Zacheüs' graaiende handen worden tot gevende handen en zijn handelen wordt rechtvaardig. Hoe kan dat nou? Is dit nu zomaar een verhaaltje van Lukas

dat zou getuigen van de goede wil van mensen? Gelukkig niet. Het is het evangelie van de redding uit de macht van de zonde. Daar word je een compleet ander

mens van. De dichter Jan Wit heeft indertijd een prachtig kerklied geschreven, het gaat als volgt:

"Waar God de Heer zijn schreden zet, daar wordt de mens van dwang gered, weer in het licht geheven." En als ik goed luister, hoor ik dat Zacheüs dit lied uit volle borst meezingt!

ZACHEÛS' GRAAIENDE HANDEN
WORDEN TOT GEVENDE HANDEN
EN ZIJN HANDELEN WORDT
RECHTVAARDIG

Zuinig zijn op Zwarte kousen

DOOR **DR. GERHARD HEERINGA, SWIFTERBANT**

"Bij ons in de Biblebelt" was het thema van een tentoonstelling in het Museum Catharijne Convent in Utrecht. We hebben het dan over ruim een half miljoen reformatorische christenen, bevindelijke gereformeerden. Zij bevolken een streek die grofweg loopt vanaf de Zeeuwse eilanden via het rivierengebied en de Gelderse Vallei richting Veluwe, met uitlopers in Overijssel.

Boeiend deze tentoonstelling en misschien geen overbodige luxe. Gelovigen van de Biblebelt worden door ons 'verlichte' volksdeel immers regelmatig, ook in de media, wat meewarig bekeken en soms met onverhuld dedain. 'Staphorst' is voor veel Nederlanders nog steeds het sijbbolet voor achterlijkheid. Zwarte kousen-

christenen zijn in die optiek zoiets als religieuze Neanderthalers die nog rondwalen, ergens diep in de krochten van de Veluwe. Niets is minder waar! Refo's nemen de Bijbel van kaft tot kaft, hebben de Nederlandse Belijdenisgeschriften (de drie Formulieren van Enigheid) hoog in het vaandel, nemen de zondagsrust in acht, zingen veelal op hele noten, vrouwen doorgaans in rok en 's zondags met hoed, ze kijken weinig of geen tv (wel internet!), stemmen SGP (met een vleugje Forum voor Democratie) en de voorgangers stemmen voor een groot deel in met de Nashville-verklaring. Het zijn ook mensen met ondernemingslust die midden in de samenleving staan. Op de tentoonstelling hingen foto's van jonge refostellen, moderne jonge mensen. De meesten echter in een voorspelbaar 'aangeharkte' woning. Dat weer wel.

Christenen van de Biblebelt zijn doorgaans bereid diep in de buidel te tasten voor een medemens in nood. Collecteren voor een ramp? Tip: ga met de collectezak eerst langs leden van een willekeurige Gereformeerde Gemeente in de Alblasserwaard en dan met dezelfde collectezak naar de Amsterdamse grachten-gordel...

Is daar alles mee gezegd? Natuurlijk niet. Op de Biblebelt is er ook een intense worsteling met het geloof der vaders. Er wonen mensen die zich

RELIGIEUZE NEANDERTALERS?

buitengesloten weten door hun seksuele geaardheid, anderen vertellen met pijn van een beklemmende kerkelijke structuur. Jonge refo's ervaren niet zelden een spagaat tussen de tale Kanaäns in de kerkbanken op zondag en de taal in de collegebanken en de kroeg op maandag. Geen enkele geloofsgemeenschap

is volmaakt. Verre van dat. Alleen al het lezen van de opmerkingen in het gastenboek was een gang naar Utrecht waard!

In onze dagen overheerst het beeld het woord. Video verslaat audio, moeiteloos. Mensen van de Biblebelt zijn mensen van het Woord. De sobere kerken getuigen hier ook van. In de folder een afbeelding van een wandbord met "Zoekt den Heere in de dagen uwer jongelingschap". Het zoeken begint bij het horen, luisteren. Het geloof is uit het horen en het oor staat in verbinding met het hart. We moeten zuinig zijn op onze bevindelijke zusters en broeders van de Biblebelt, die tegendraads durven te zijn, die soms een ander geluid laten horen en zich niet gek laten maken door alle getoeter in de sociale media en niet meehuilen met de wolven in het seculiere bos. De vraag is: hoe lang nog?

Via deze rubriek, met nieuws uit de protestantse kerken in Drenthe, Overijssel en Flevoland, worden wekelijks duizenden lezers geïnformeerd over het kerkelijk leven in de eigen regio. Aan het plaatsen van gemeenteberichten zijn geen kosten verbonden. Alleen digitaal aangeboden informatie wordt opgenomen en zo lang er voldoende ruimte is. Meer info via Henriëtte Gerfen, tel.: 0546 - 577475, e-mail: henriette@topic-cc.nl

Drenthe

AALDEN

Contactpersoon: Kerkstraat 16, 7854 PG Aalden tel. 0591-371538
Kerkdienst 13 okt.: Ger. Kerk Aalden 10.00 ds. W. Hordijk-v/d Zwaag. Zondag van het Wereld-diaconaat. Jeugddienst in Gees.
Organist: Mans Kuipers. Knd. en oppas. **Collecten:** KiA/Wereld-diaconaat.

BOVENSMILDE

Kerkdienst 13 okt.: 9.30 ds. S. Kits. **Organist:** Rinke Bodewits. **Paaskaars aansteken:** Dylan Nagelhout. **Collecten:** I. Kerkin-Actie-Wereld-diaconaat. 2. Kerk. Bij de uitgang: beheer. **Knd.:** Renate Nagelhout.
Vrouwenver. H.V.G. – Draagt Elenders Lasten. 16 oktober om 19.45 uur komen we samen in het gebouw achter de Waterstaatskerk.
Vrouwenver. Ora et Labora. 15 okt. om 19.30 uur komen we samen in het gebouw achter de Waterstaatskerk. Onderwerp: Wat een wonder, Joh. 2: 1-11 en 2: 13-21 en 8: 1-11 en uit 'In Gesprek' van 2017, nr. 6, blz. 4. De vrije bijdrage wordt verzorgd door mw. J. Wieringa-Bos.

COEVORDEN

Contactpersoon: mw. J. Kramer-Gossen, Eendrachtstr. 27, 7742 VJ Coevorden, tel. 0524-512538
Kerkdiensten 13 okt.: GK 10.00 ds. L. v/d Veer, Oosterhes-selen. **Organist:** Jan Kamphuis. **Knd.:** groep I t/m 8. **Oppas:** fam. Schrottenboer. **Bloemen-dienst:** Marjet Marissen. **Collecten:** I. KiA/WD. 2. Kerk. Deur-collecte: onderhoudsfonds.
Aleida Kramer 10.30 mw. I. Bouwers.
De Schutse 19.00 ds. J. Lam-bers-Niers.

DIEVER

Contactpersoon: mw. L. Dolsma-Maat, Kalteren 6, 7981 LR Diever, tel. 0521-592114
Kerkdiensten 13 okt.: 10.00 ds. B. van Werven. Looftutten-feest. **Knd.:** groep I t/m 6. **19.15** ds. H. Lowijs, Noordscheschut.

ERICA

Contactpersoon: dhr. M. Boeke-loo, De Welhaak 34, 7887 HK Erica
Kerkdienst 13 okt.: 9.30 ds. H. Boekeloo, Assen. **Collecten:** I. Pastoraat. 2. KerkinActie Colum-bia. Bij de uitgang: pastoraat. Oppas en knd.

GEES

Contactpersoon: mw. H. Elders-Sikken, Dorpsstraat 10, 7863 PC Gees, tel. 0524-581992
Kerkdienst 13 okt.: 10.00 kand. mw. G. van Vliet, Geesbrug. Jeugddienst. **Knd.:** ja. **Kaars aansteken:** Casper Euving. **O.v.d.:** Henk Stevens. **Orga-nist:** Harmke Elders. **Oppas:** Astrid Euving en Maaïke Wol-ting. **Collecte:** I. Kerk. 2. KiA/ Wereld-diaconaat. 3. Onderhoud.

Bloemengroet: fam. J. Kamman. **Autodienst:** fam. L. Pijpstra (222652). Na de dienst is er kof-fiedrinken.

KLAZIENAVEEN

Contactpersoon: mw. G. Velzing-Hessels, Noorderkeerkring 6 b, 7891 CX Klazienaveen, tel. 0591-312007
Kerkdienst 13 okt.: EH 10.00 regiodienst. Deze dienst wordt geheel verzorgd door Gospel-koor Jizrahja uit Groningen. Zij zingen niet alleen voor ons, maar ook samen met ons. Luisterliede-ren, prachtige liederen om samen te zingen, overdenkingen/reflec-ties en persoonlijke verhalen. Samen vormt dit een bijzondere en complete invulling voor deze dienst. Het thema zal zijn: Spring!! in het diepe. Na de dienst kunnen we, als leden van 5 kerken, elkaar ontmoeten en napraten bij een kopje koffie.

KLAZIENAVEEN-noord

Kerkdienst 13 okt.: EH 10.00 regiodienst. M.m.v. Gospelkoor Jizrahja uit Groningen. Er is geen dienst in de Veenkerk.
Vrouwen van de Veenkerk. De vrouwengroep 'Vrouwen van de Veenkerk' begint het nieuwe seizoen met een open avond op 7 okt. Het wordt een Europese avond, nieuwe stijl. Iedere vrouw, jong of wat ouder, is van harte welkom. He begint om 19.30 uur en wordt gehouden in het De Weerdhuis.

NIEUW-AMSTERDAM/VEENOORD

Contactpersoon: Noorderkerk, mw. G. Visser-Rigtering, Aletta Jacobsstr. 70, 7844 PB Veenoord, tel. 0591-553482
Kerkdienst 13 okt.: 10.00 ds. J. van der Wilden, Hoogeveen. **O.v.d.:** mw. G. Visser. **Organist:** mw. J. Bartelds. **Koster:** dhr. R. Rabbers. **Collecten:** Wereld-diaconaat. Bij de uitgang: orgel-fonds. **Oppas:** Ineke Groothuis. Jeugdkerk. **Knd.:** Alexandra Men-sing. **Kaars aansteken:** Jasmijn Ziengs. **Bediening beamer:** Leon Pekelsma. **Ontvangst:** fam. Stevens. **Bloemendienst:** fam. Stevens. **Autodienst:** mw. F. Rabbers. **15 okt.:** inleveren kopij Meele-ven.

NIEUW-AMSTERDAM/VEENOORD

Contactpersoon: Zuiderkerk, dhr. A. Meijering, Middenweg 78, 7844 KX Veenoord, tel. 0591-551346
Kerkdienst 13 okt.: 10.00 E. Wisselink. **Organist:** mw. W. Misker. **Collecten:** diaconie (wereld-diaconaat), Zuiderkerk. Uitgangscollecte: gebouwen. **Autodienst:** mw. M. Meijer en mw. Jakobs: fam. A. Meijering; mw. G. Horstman: dhr. J. Son-neveld. Lector: Ginus Oostingh. **O.v.d.:** Fre Kuper. **Bloemen:** fam. Vegter. **Koster:** R. Kiers. **Koffie:** Fre en Gini Kuper. **Ont-vangst en Nieuwsbrief:** Mini Meijer en Jantje Ellen. **Vakantie.** Ds. Wisselink heeft

vakantie van 14 t/m 21 okt. Voor dringende zaken kunt u in die week contact opnemen met Hilly Lanjouw, tel. 552560. Zij zal u zo nodig in contact brengen met een predikant.

Collecte. Wereld-diaconaat (KerkinActie). In de sloppenwijken van Bogotá komen jongeren heel gemakkelijk in aanraking met drugs en zware criminaliteit. Kerk in Actie zet hen met een ambitieus project op een ander spoor. In één van de gevaarlijkste wijken is een kookschool gestart waar kansarme jongeren een oplei-ding tot kok kunnen volgen. Ze leren hoogwaardige en gezonde gerechten te bereiden met lokale producten. Per jaar is er voor 200 jongeren plaats op de kook-school. De school werkt samen met twintig restaurants, waar jongeren stage kunnen lopen en na hun opleiding kunnen werken. Anderen worden geholpen om zelf een kleinschalig eethuis te beginnen. Onder de leerlingen bevinden zich zowel ex-FARC soldaten als slachtoffers van het gewapend conflict in Colombia. Door samen een opleiding te volgen, leren vroegere tegenstan-ders met elkaar samen te werken. De kookschool draagt hiermee bij aan het belangrijke proces van vrede en verzoening. Met de opbrengst van deze collecte steunt KerkinActie het werk voor jongeren in Colombia en andere wereld-diaconale projecten. Helpt u mee?

Sam's Kledingactie. In Nieuw A'dam/Veenoord wordt binnen-kort weer de jaarlijkse kledin-ginzamelingsactie van Sam's Kle-dingactie voor Mensen in Nood gehouden door de diaconieën van de Noorderkerk en de Zuider-kerk. In 2019 gaat de opbrengst naar de Centraal Afrikaanse Republiek waar mensen op de vlucht zijn voor oorlogsgeweld en kinderen daardoor geen onder-wijs hebben kunnen volgen. I.s.m. 'mensen in nood' van Cordaid komt daar nu verandering in door kinderen van 6 tot 14 te onder-wijzen. Namens de diaconieën alvast hartelijk dank. U kunt op 19 okt. uw goede, nog draagbare kleding, schoeisel en huishoud-textiel in gesloten plastic zakken afgeven op het volgende adres: Achter de Zuiderkerk, Vaart ZZ 86, 10.00-11.30 uur. Voor meer informatie over Sam's Kledingac-tie voor Mensen in Nood en de gesteunde projecten kunt u kijken op www.samskledingactie.nl of bellen naar 073-6871060. U kunt tevens tot en met 18 oktober uw kleding etc. inleveren op de volgende adressen: mw. J. Matena-Rigtering, Veilingstr. 9, Veenoord, tel.: 553357; C. Flok-stra, Sportlaan 176, Nieuw A'dam, tel.: 553567.

SCHOONOORD

Contactpersoon: mw. J. Schip-pers-Elzing, Het Slag 9, 7848 CR Schoonoord, tel. 0591-381458
Kerkdienst 13 okt.: De Wijn-gaard 9.30 ds. A. Hekman, Assen. H.A. Er is dan jeugdkerk in De Rank. **Collecten:** I. Wereld-

diaconaat KerkinActie. 2. Kerk. **Knd.:** alle groepen. **Autodienst:** J. Reinink en C. van Nee. **Oppas:** Judith Katerberg. **Bloemen-groet:** fam. F. Spronk. **12 okt.** is er weer een klus-sendag in en om de kerk en de Rank. Samen met elkaar diverse zaken aanpakken geeft een groot samenhorigheidsgevoel. U kunt zich hiervoor opgeven bij Albert Hajes of bij Zwaantje Paas.

Overijssel

DAARLE

Contactpersoon: mw. W. Reef-huis, scriba, Watertorenweg 15, 7688 PX Daarle
Kerkdienst 13 okt.: 9.30 ds. B. Heusinkveld. **19.00** ds. B. Heusinkveld. **Organisten:** dhr. L. v/d Schootbrugge en dhr. R. Roelofs. **Knd.:** Lian Wetering (1, 2) en Gijsbert Immink (5, 6). **Tnd.:** 19.00 Anne Bargboer (7, 8). **Oppas:** Renda Bartels, Janny Kamphuis en Anniek Immink. **Collecten:** kerk en onderhoud. **Bloemen bezorgen:** Willy Valk.

DEDEMSVAART

Contactpersoon: dhr. W. Jong-bloed, Mendelssohnstr. 8, 7701 TS Dedemsvaart, tel. 0523-613642
Kerkdiensten 13 okt.: Van Dedemkerk 9.30 ds. K. van Staveren. H.A. **O.v.d.:** Aliejenne Beumer. **Lector:** Rolien Menzo. **Organist:** Jan Ferdinand Hooi-kammer. **Koster:** Henk Zomer. **De Fontein 19.00** ds. J. Wege-rif. H.A. **O.v.d.:** Leny Nijboer. **Organist:** Freddy Bruins. **Kos-ter:** Henk Zomer. **Collecten:** wereld-diaconaat. Bij de uitgang: PKW. Kindercollecte: 4e kwar-taal: de Baby Box Een Mission Possible project. **Kinderkerk:** groep I t/m 8. **Oppas:** Hanja Bach en Marjan van Garderen. **Van Dedem Marke:** Jannes Smit. **Organist:** ds. W. Visscher. **Zieken.** Clara Feyoena Heem, Rheezerweg 73, 7771 TD Har-denbergh: mw. ten Klooster, Lan-gewijk 44, afd. De Marke, k. 10; dhr. ten Klooster, Langewijk 44, afd. Baander, k. 3; mw. A. Zwiers-Wink, Nachtegaalstr. 4, afd. de Esch, k. 4; mw. D. Grutter-Var-wijk, De Tjalk 23, unit 2, k. 18; mw. Dekker-Michel, Stegerensal-lee 26, unit 4, k. 4; mw. Michel-Heersping, unit 5, k. 9. Muldershoek, Stationsweg 65, 76912 AP Bergentheim: mw. E. Wolbink-Steen Schuttevaer 51, k. 75. Verzorgingstehuis De Nieuwe Wever, Kalanderij 1, 7776 XW Slagharen: dhr. G. van Keulen, Zwierstr. 20, no: 21. Ziekenhuis Bethesda, Dr. G.H. Amshoffweg 1, 7909 AA Hooge-veen: mw. H. Vogelzang-van de Belt, Paardelanden 7. Huize De Eik, Coevorderweg 31, 7776 AC Slagharen: mw. C. Schipper-Drenth, Coevorderweg 31/046. **Activiteiten.** 15 okt.: 9.30 uur Open Kring; 19.30 uur Open Kring. 16 okt.: 20.00 uur Gemeente-avond.

DEN HAM

Contactpersoon: dhr. G. Prenger, De Mute 61, 7683XT Den Ham, tel. 0546-671747, gprenger@cai-way.nl
Kerkdiensten 13 okt.: 9.30 ds.

R. van Hornsveld. **O.v.d.:** groep B. **Knd.:** peuters: Denise Ruiter-kamp; groep I t/m 6. **Oppas:** zaal 6: Jose Kolkman, Annemieke Sluij-er en Judith Kamphuis. **Collec-ten:** 1. Manna. 2. Gemeenteop-bouw. Deurcollecte: kerk. **16.30** Andersdienst. **GK 19.00** ds. R. van Hornsveld. Gez. zangdienst. **Overleden.** 29-09-2019: Geesje Dubbink-Schoppink, 17-10-1929, 89 jaar, 'Krönnenzommer', Sana-toriumlaan 20, Hellendoorn, wijk 14.

Andersdienst. Op 13 okt. is er weer een Andersdienst om 16.30 in de Grote zaal v/d Geref. kerk. Thema: 'Dus jij vindt de Bijbel een mooi verhaal? Mooi! Hoe ben jij zelf dat goede verhaal?' Dit is in lijn met het jaarthema van de PKN 'Een goed verhaal'. Hetty Kleinjan zal ons iets vertellen over compassie en liefde voor en ander vanuit de Bijbel. Het Bij-belgedeelte dat hierbij centraal zal staan is Mattheus 25: 35-40 Want ik had honger en u hebt mij te eten gegeven. Ik had dorst en u hebt mij te drinken gegeven. Lijkt het je leuk maar weet je niet wat je moet verwachten? We zul-len opwekkingsliederen zingen, in groepjes met elkaar gaan pra-ten over dit onderwerp, luiste-ren naar een mooi nieuw lied en natuurlijk starten met een lekker kop koffie of thee! U en jij zijn van harte uitgenodigd.
Zangdienst. Op 13 okt. staan de deuren van de Geref. kerk open voor de zangavond. Er staan veel mooie en bekende liederen op het programma. Muziekvereniging Juliana en organist Bram Jaspers verzorgen de begeleiding. Ook het koor Cantate Deo o.l.v. Jan van Dijk gaat medewerking ver-lenen. De zangavond begint om 19.00 uur.
Dankbetuiging. Dank jullie wel allemaal voor alle lieve wensen in de vorm van mondelinge felicita-ties, kaartjes, appjes, telefoontjes, bloemen (uit de kerk) en cadeau-tjes. Mede daardoor hadden wij op 22 aug. en de weken daarna een geweldig fijne 50-jarige huwe-liksdag. Nogmaals: hartelijk dank! Groet Dirk en Ria Kleinnijenhuis.

HARDENBERG-HEEMSE

Contactpersoon: mw. C. Olsman, Vechtvoorde 5, 7772 VA Harden-berg, tel. 0523-272019
Wijk Centrum-(Zuid en Noord). **Overleden.** 2 okt. overleed Grete Alwine Segger-Kolthoff, in de leeftijd van 92 jaar. Ze was weduwe van ds Albert Segger die hier in Hardenberg predikant geweest is (Geref. kerk) en die in 1991 overleed op 63-jarige leeftijd. Destijds woonden ze aan de Gramsber-gerweg in de pastorie. Mw. Seg-ger en haar man zijn – toen hij al ziek was – nog verhuisd naar de Parkweg, in de flat. Daar heeft zij gewoond tot begin 2018. Het laatst woonde ze in Oostloorn. Wij leven mee met de kinderen Armin, Diethelm en Gerbrand en hun naasten. Met dankbaarheid gedenken we mw. Segger en haar man.
Zieken. Mw. H. Harke-Centen, Burg Schuitemstr. 112, ligt in het ziekenhuis (k. 027), evenals dhr. A. Wouda, Havenweg 54. In CFH revalideren: mw. E. Nij-meijer-Prenger, Bisschopshof 7

NIEUWS VOOR HET GZ!

Mail naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

Vervolg van pagina 3

(beg. gr. K. 9); mw. A. Wolbink-Beuving, Hof van Pepijn 25 (Baan-der 8); mw. A. Timmer-Beuving, Burg. Schuitemstr. 74 (Unit I. k. 10).

Mw. J. Vloedgraven-Moraal is verhuisd van de Burg. Schuitemstr. 118, naar Oostloorn k. 025 (Bel-lefleur).

Dhr. Mans Otten Ged. Haven 17, is op 10 okt. 83 jaar geworden.

Avond voor nieuw ingekomen gemeenteleden (Centrumwijken): iedereen die na 1 januari 2017 is komen wonen in Centrum Noord of Zuid is hartelijk welkom bij een informatieve avond over onze wijk op dinsdag 15 okt. in De Schakel. Vanaf 19.45 uur bent u welkom voor de koffie, en om 20.00 uur beginnen we. Het officiële deel duurt tot 21.00 uur. Daarna is er nog tijd voor ontmoeting.

Wijk Baalder. 13 okt. is er een Baalderdienst om 10.00 uur in Sporthal de Kamp. Thema: 'Volhouden ten koste van'. Wim van der Wel is de voorganger en de Nu-Je-Onderweg-Band gaat ons deze ochtend begeleiden met muziek. We verwelkomen een nieuwe ambtsdrager: Wilma Wendt-Timmerman, Bovenmaat 37, wordt ouderling aan de Beekberg! Voor de kleintjes is er oppas, er is voor de kinderen t/m groep 6 een kinderwerkje en voor de tieners is er TOZ. Na afloop van de dienst is er koffie, thee en ranja met wat lekkers. Iedereen is van harte welkom deze zondagmorgen!

Wijk Baalderveld. Vacature Pastoraat. De taakgroep pastoraat is telefonisch bereikbaar via 06-20407287 of stuur een email naar pastoraatbv@gmail.com

We richten een gelegenheidskoor op met Kees Kuiper voor de Kerstavondviering op 24 dec. Wie zingt mee? Je kunt je aanmelden per mail bij info@pietlangbroek.nl

Wijk Radewijk. De wijkgemeente feliciteert dhr. J. Eggengoor, Lindeldijk 12/I, met zijn 81e verjaardag op 12 okt.

11 en 12 okt. wordt de kleding-

en boekenbeurs weer gehouden in De Schakel. Hebt u nog goede winterkleding of boeken liggen? Wij zijn er blij mee! U kunt het tot 9 oktober inleveren bij de fam. De Weerd, Klinkerweg 4. Zijn er nog mannen die ons vrijdagmiddag voorafgaand aan de beurs willen helpen alles naar De Schakel te brengen? Heel graag! U kunt zich opgeven bij Iena Imminga, tel. 06 30068255

Avonddienst op 13 okt. Niet alles kan..., dat is de titel van het stikstofrapport van de cie. Remkes dat in Nederland heel wat (stik en ander!) stof heeft doen opwaaien. Het is onderdeel van een breder probleem: landelijk kwelt ons een overschot aan stikstof, wereldwijd is het CO2-probleem een groot probleem. En de kerk en God en christenen? In de avonddienst willen we ons verdiepen in de bijbel – Noach en de tijd van de zondvloed – én onze huidige crisis op het gebied van milieu en klimaat. Wellicht een waagstuk om hierover na te denken – het roept heel veel aan emoties op – maar erover zwijgen mag ook niet: de aarde is van God en wij mogen haar beheren. Welkom.

LUTTEN/SLAGHAREN

Kerkdienst 13 okt.: De Lantaarn 10.00 ds. Leune, Benthuisen.

Jarig. Mw. A. Odink-Diever, Zwarte Dijk 29A, 7775 PA Lutten: 07-10-1941.

Mw. A. Kappert-Vos, Anerweg Zuid 47, 7775 AP Lutten: 08-10-1936.

Mw. G. Benjamins-de Jager, De Tjalk 29, 7701 LR Dedemsvaart: 09-10-1937.

Dhr. D. Schutte, Dedemsvaartseweg Noord 126, 7775 AK Lutten: 10-10-1940.

Zieken. Mw. F. Nijboer-Ramaker. Goudenregenstr. 14, verblijft nog in het Clara Feyoena. (Rheezeweg 73, 7771 TD Hardenberg), afd. Revalidatie 2, k. 20.

Na een verblijf van een aantal weken in het Clara Feyoena Heem is afgelopen dinsdag Mini Klok-Bril weer thuisgekomen. Schuineslootweg 23a, 7777 RG Schuinesloot.

Alie Donker, Dedemsvaartseweg noord 174, is opgenomen in het ziekenhuis in Hardenberg voor onderzoek naar blijvende klachten van gordelroos. Haar man Leen Donker is opgenomen in het

Clara Feyoena heem, afd. De Es, ter observatie.

Dennis Kamstra, Lutterveldweg 44,7777 RL Schuinesloot, is zwaargewond geraakt door een val van het dak bij het plaatsen van zonnepanelen. Zijn toestand is zeer ernstig. Hij ligt in Groningen in het ziekenhuis.

Dhr. G. (Gerrit Jan) Klokke, Voltelenstr. 9, 7773 CJ Hardenberg, wordt 8 okt. in Hardenberg geopereerd. Gerrit Jan zal dan een hartoperatie ondergaan en een pacemaker krijgen.

Mw. E. Kelder-Schutte, Anerweg-Noord 118 7775 AV Lutten, wordt verpleegd op revalidatie unit 3, k. 27, Clara Feyoena Heem.

Wij wensen alle zieken en hun familie Gods kracht en nabijheid toe.

Overlijden. 30 sept. is overleden ons gemeentelid Jannie Westerbeek-Pieters, Troostenweg 1B, 7777 SN Schuinesloot, in de leeftijd van 88 jaar. De afscheidsdienst heeft plaatsgevonden op 4 oktober in De Lantaarn in Lutten, waarna de begrafenis heeft plaatsgevonden op de begraafplaats te Lutten. We wensen de kinderen en kleinkinderen Gods troosten-de nabijheid toe.

De bloemen gaan met een groet van ons allen vanuit De Kruiskerk naar Henk en Manny Lamberink, Anerweg Noord 94, Lutten; vanuit De Kapel naar mw. R. Seinen-Mulder, Prinses Beatrixlaan 3, Slagharen.

Jubileum. Dhr. en mw. Westerhof-Zomer, Dedemsvaartseweg Noord 152b, 7775 AL Lutten, mogen op 9 okt. samen met de kinderen en kleinkinderen vieren dat ze die dag 55 jaar zijn getrouwd. Op 16 okt. wordt mw. Westerhof opgenomen in het ziekenhuis in Hardenberg waar ze op 17 oktober wordt geopereerd. Op 7 okt. waren Henk en Geke Odink-Wolters, Dedemsvaartseweg Noord 120, 7775 AK Lutten, 25 jaar getrouwd. We wensen hen een fijne dag toe en Gods zegen voor de toekomst.

Doopdienst. Voor ons als gemeente maar in het bijzonder voor het gezin van Roel de Lange en Gerrie Kusters (2e Blokweg 5, Schuinesloot), is het vandaag een bijzondere dag. Gerrie zal in deze dienst belijdenis doen van haar geloof en gedoopt worden. Ook zal hun dochtertje Lisette de doop ontvangen. We wensen

hen samen met de kinderen, Lars, Matthijs en Thomas een fijne dienst toe en Gods zegen.

Jeugdclub Lutten. Het seizoen voor de jeugdclub in Lutten is weer van start gegaan. Er is een keer in de 2 weken een clubavond op vrijdag voor tieners uit groep 8 en van de middelbare school. De eerstvolgende clubavond is op vrijdag 11 okt. om 18.45 uur tot ongeveer 20.00 uur in de Rank. We hopen jullie 11 okt. te ontmoeten! Groetjes de clubleiding.

MARIËNBERG

Contactpersoon: mw. Jeannet Visser-Hesselink, Ds. P. H. Wolfertstraat 35, 7692 AH Mariëenberg, tel. 0523-235724, e-mail j.visser.hesselink@gmail.com

Kerkdienst 13 okt.: 9.30 ds. D. Wolters, Vollenhove. **19.00**

ds. L. van Rikxoort. **O.v.d.:** mw. G. Woelderink. **Diakenen:** B. Mellema en W. Wittenberg. **Col-**

lecten: KRQ, kerk en gebouwen. **Gastvrouw:** B. Bouwhuis.

Jarig. Op 11 okt. hoopt Dhr. W. van der Veen, Grote Esweeg 1, 7795 DD Diffelen, 88 jaar te worden.

Op 12 okt. hoopt dhr. H. van der Schuur, Wicher Hentost. 16, 7692 AM Mariëenberg, 71 jaar te worden.

Meeleven. Mw. P. Kelder verblijft in het ziekenhuis. We bidden voor haar en haar gezin en wensen haar veel sterkte toe.

Tekst. Tien misverstanden over God. 1. God is saai. Is God saai? Is het saai om een universum – incl. hemel, aarde, zeeën, dieren en mensen – te maken? Is het saai om een volk uit te kiezen en daarmee de meest mooie en meest verschrikkelijke dingen te beleven? Is het saai om mensen te helpen, om ze te redden van de dood? Is het saai diezelfde mensen inzicht te geven in de zin van hun bestaan en in de toekomst van hun leven en een intieme relatie met hen aan te gaan? Niks saai. Weet je wat pas saai is? Vanuit je luie tv-stoel, met chipsvingers mompelen dat God saai is. God maakt tenminste wat van het leven. Wie is hier nou saai?

SIBULO

Contactpersoon: mw. F. Bolks-Brink, De Vleggedijk 4, 7693 PX Sibculo

Kerkdienst 13 okt.: Sibculo Kloosterkerk 9.30 ds. H. Dorgelo. Top 2000-dienst. **Knd.:**

geen. **Oppas:** aanwezig. **Collecten:** KerkinActie/wereldvoedseldag, kerk en onderhoudsfonds.

ST. JANSKLOOSTER

Contactpersoon: Tiny van der Linde-Altena, Leeuwte 55, 8326 AB St. Jansklooster, tel. 0527-241427

Kerkdiensten 13 okt.: 10.00

ds. D. Riemens, Nijkerk. **Oppas:** Marga Heetebrij en Shannon Bosgraaf. **Knd.:** groep 2: Merel en Sanne. **Organist:** Johan Tijsen. **19.00** ds. M. Sijsma-van Oeveren, Kampen. Zangdienst. **Organist:** Rick van der Linden. **Collecten:** I. Werelddiaconaat. 2. Kerk.

Zieken. Omzien naar elkaar, dat is ook de insteek van de Johanneskerkgemeente. En niet alleen binnen de kerk maar ook daarbuiten. Behulpzaam zijn en mensen steunen bij ziekte en zorgen, in verdriet en gemis, een hand op een schouder een zakdoek om tranen te drogen, kortom, een opdracht die voor iedereen geldt. Ook al kun je niet veel doen op het gebied van praktisch hulpverleners dan is er altijd de mogelijkheid om voor de ander te bidden, hun zorgen en moeiten bij God te brengen en Hem vragen of Hij zijn hulp en bijstand wil bieden in tijden van nood. Ook is het goed om een luisterend oor te hebben voor hen die hun blijdschap en vreugde die beleefd mag worden om welke reden dan ook wil delen met anderen. Mantelzorg bieden is heel breed en kan op velerlei wijze. Zo mogen we dit in praktijk brengen als gemeente met elkaar maar ook individueel kun je iets voor de ander betekenen.

We wensen iedereen in voor en tegenspoed Gods onmisbare nabijheid toe en zijn liefdevolle en rijke zegen voor nu en voor de toekomst.

Vorming en toerusting. Op D.V. 17 okt. is er weer een avond met als onderwerp: 'Heet hangijzer.' Het thema is dan: 'Verander de kerk, begin bij je hart!' De avond begint om 20.00 uur en staat o.l.v. ds. Dick Wolters uit Vollenhove. Iedereen wordt van harte uitgenodigd om deze avond bij te wonen. De locatie is de Johanneskerk in St. Jansklooster. Hartelijke groeten en een goede en gezegende week toegewenst.

JUBILEUMCONCERT?

Mail naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

Advertenties

Reveil
nathankelijk, christelijk maandblad

“De Bijbel is geen boekje voor het bloeden.”

Of het meest eigenzinnige, christelijke blad van Nederland bij u past? Gewoon proberen. Zonder kosten. Zonder verplichting.

1/2 jaar GRATIS proberen!!

met **Rikkert Zuiderveld**
schrijver en muzikant

kritisch en betrokken
maandbladreveil.nl

Praat eens vrijblijvend met de makers van het Gezamenlijk Zondagsblad.

TOE AAN EEN NIEUWE SITE VOOR UW KERK?

Bel of mail met Ygerne ten Brinke: 0546-577475 of ygerne@topic-cc.nl

Geven of lenen

DOOR **DS. FOEKJE DIJK, DALFSEN**

Een heerlijke nazomerse dag op een terras. Glas verse muntthee en hilarische gesprekken die alle kanten opwaaien. Langzaam keert de ernst weer en gesprekspartner merkt, ogenschijnlijk zonder aanleiding, plotseling op: 'Als we iemand helpen omdat we hopen er iets voor terug te krijgen is dat niet geven, maar lenen.' Boem! Even is het alsof alle terraszit-ers hun adem inhouden, zelfs de zachte bries lijkt stil te blijven. Ik vraag hoe deze uitspraak zo plotseling bij haar opkomt. Ze kijkt me wat dromerig aan en maakt een vage beweging met haar hand. 'Geen idee', antwoordt ze, 'het kwam zomaar in me op'.

Vanzelfsprekend herhalen we deze uitspraak, dat wanneer we iemand helpen omdat we hopen er iets voor te terug te krijgen ... dit niets te maken heeft met geven, maar wel alles met uitlenen. Je vraagt je af hoe vaak mensen bewust of onbewust iets geven aan een ander met de

WAS HET MAAR ZO EENVOUDIG.
HET BETEKENT NAMELIJK:
LOSLATEN

onuitgesproken verwachting ook iets terug te krijgen. Het sterkst is dit misschien bij de wijze waarop we liefhebben. Als het goed is, is bijvoorbeeld ouderliefde onvoorwaardelijk. Het is zonder voorwaarden geven van liefde aan een kind. Zo zou ook liefde tussen volwassen partners moeten zijn. Liefde geven zonder er iets voor terug te verwachten. Het is niet uitzonderlijk dat ik mensen hoor verzuchten: 'Ik heb hem of haar zoveel gegeven, en zie nu eens! Niets kreeg ik ervoor terug.'

Waarachtig geven, het zou idealiter moeten gebeuren zonder er iets voor terug te verwachten. Lag het maar zo eenvoudig. Het betekent immers tegelijkertijd dat we de controle moeten loslaten over datgene wat we hebben gegeven. En loslaten ... Dat is een van de moeilijkste menselijke handelingen. Niet alleen in het geven, ook in het leven zelf. Loslaten draagt ook dat onvoorwaardelijke in zich. Wellicht zit een mens meer vastgekluisd aan de uitdrukking 'Voor wat hoort wat' dan ze zelf zou willen.

Zo'n heerlijke nazomerse dag, zittend op een bomvol terras en nippend aan verse muntthee, kan heel wat oproepen. We kijken om ons heen. Wie van al deze mensen, zo verschillend van aard en karakter, zou in staat zijn om onvoorwaardelijk te geven? En om het even wat dichterbij huis te halen: zijn wij, mijn gesprekspartner en ik, zelf in staat om voortdurend onvoorwaardelijk te geven? Of wordt het toch een soort van (uit)lenen? Stof genoeg tot overdenken op weg naar huis.

Het verhaal speelt zich af in Maassluis. De inwoners worden niet sympathiek afgeschilderd en de hoofdfiguur wordt nogal eens afgesnauwd.

Saaie orgelstemmer, schone Braziliaanse en wonderen die niet kunnen

De nachtstemmer van Maarten 't Hart levert een dubbel gevoel op, althans bij de auteur van dit artikel, Gerrit Kraa. Als amateurorganist vindt hij een boek over het stemmen van een orgel interessant, maar buitenstaanders vast niet. En Maarten zeurt nog steeds over ongeloofwaardige wonderen, dat doet hij al zo'n veertig jaar. Je wilt de afloophout weten (krijgen ze mekaar of niet), maar dat heb je ook bij een keukenmeidenroman.

DOOR **G. KRAA, BORNEBROEK**

De nachtstemmer is een rustig voortkabbellend verhaal, iets te voorspelbaar. Het doet in de verste verte niet denken aan Een vlucht regenwulpen of Het vrome volk. Je hebt geen last van trillende vingers bij het ombladeren. Het is wat liefdeloos om het een niemendalletje te noemen. Het verhaal speelt zich af in Maassluis. De inwoners ervan worden niet sympathiek afgeschilderd, de hoofdfiguur wordt nogal eens afgesnauwd als hij iemand iets vraagt en de gebruikte taal klinkt nogal volks: 'smijt moeder het eten op tafel', 'hij heb z'n eigen voorgesteld', 'ken wel wezen', 'dan hebbie 't wel zowat gehad'. De namen van de romanfiguren doen wat Bordewijk-achtig aan: Gabriel Potjewijd, Ai Stront, Smitje de Smid, Piet Pons, Joris de Koeter, sommigen nogal wanstaltig getekend, alleen Kracantha en Lanna Edelenbos zijn van onweersproken schoonheid.

Garrelsortgel

Een orgelstemmer komt in opdracht van de firma Auerbach & Wüste uit Groningen om in de Grote kerk van Maassluis het weergaloze Garrelsortgel te stemmen. Er is veel geluidshinder,

doordringende stoomfluiten en rammelende kettingen noodzaken hem om 's nacht in alle stilte het orgel te stemmen. Meestal wordt een stemmer geholpen door een assistent die de toetsen ingedrukt houdt. In dit geval is dat de dochter van een Braziliaanse moeder, die getrouwd is geweest met een zeekapitein. De nachtstemmer komt er al gauw achter dat het meisje autistische trekjes vertoont en ietwat getraumatiseerd is, ze doet er hoofdzakelijk het zwijgen toe. Hij trekt zich haar lot aan en valt als een blok voor de moeder die van een ongemene schoonheid is maar geen gemakkelijk karakter heeft. Natuurlijk wordt nachtstemmer Gabriel totaal hoteldebotel van de Braziliaanse schone, maar dat wordt hem niet in dank afgenomen door een jaloerse tegenstander.

Doldwaze sprookjes

't Hart kan het niet laten om ook in dit boek weer overbekende registers open te trekken. Hij grijpt haast elke gelegenheid aan om allerlei wonderlijke Bijbelpassages aan de kaak te stellen: wandelen op het water, duizenden mensen met vijf broden en twee vissen spijzigen, water in wijn veranderen, doden opwekken, de pratende ezel van Bileam en - eeuwig en altijd weer - de onmogelijke, volgeladen ark. Maarten krijgt er niet genoeg van. Als een

dominee wat tegenstribbelt en zegt dat de verhalen symbolisch geïnterpreteerd moeten worden, dient hij volgens Maarten onder ogen te zien dat God in dat geval de mens via doldwaze sprookjes het heil verkondigt.

Muziekkennis

Hij demonstreert doorgaans ook graag zijn enorme kennis van klassieke muziek en weet als amateur-organist veel over de constructie van een orgel en hoe zo'n enorm gevaarte gestemd moet worden. Niet alleen gestemd, ook gerepareerd, de organist heeft last van hangers, (als je de toets loslaat stopt het geluid niet), het is veel werk met halsbrekende toeren.

IK VREES DAT VEEL LEZERS DERGELIJKE TECHNISCHE PASSAGES WAZIG TOT ZICH NEMEN OF GAAN SCROLLEN

En passant neemt Gabriel ook het elektro-pneumatische Seiferorgel van de gereformeerde kerk onder handen, daar is niet veel geluidshinder en zo kan er efficiënter gewerkt worden. Voor de schrijver een mooie kans om de gereformeerde prinziënreiers er van langs te geven. Voor een (amateur)organist is het verhaal genieten geblazen, hij/zij weet wat Maarten bedoelt als de stemmer bezig is met de mixturen, waarbij pijpenragers en stemkwastjes nodig zijn om resoneren te voorkomen. Ik vrees dat veel lezers dergelijke technische passages wazig tot zich nemen of gaan scrollen. Het is haast niet mogelijk om uit te leggen wat het verschil is tussen een gelijkzwevend of rein gestemd klavier. Of wat een mechanisch orgel is danwel een elektro-pneumatisch instrument. Of een Octaaf 2' of

een liefst 32 voet metend pedaalregister.

Breedsprakig

Hinderlijk is ook de breedsprakigheid. Als Gabriel iemand een vraag stelt, komt er doorgaans een uitvoerig antwoord inclusief uitweidingen waarin de schrijver mooi wat kennis kwijt kan, wat de vaart van het verhaal afremt.

Een tip: bekijk eerst op YouTube filmpjes over kerkorgels, Sytse de Vries geeft uitleg vanachter het Martinikerorgel in Groningen, de techniek wordt het beste en ook nog heel leuk uitgelegd in een video over het Marcusenorgel in de St. Laurenskerk in Rotterdam (grootste orgel van Europa!) door Klokhuis. Dat geeft de beschrijving van het werk van de nachtstemmer meer kleur en duidelijkheid.

Maarten 't Hart, *De nachtstemmer*, 252 pagina's, € 21,99 of e-book € 13,99, Arbeiderspers, ISBN 978 90 295 4038 4

RTV-tips

Zaterdag 12 oktober**EO | NPO2 | 12.00****Metterdaad**

Noodkreet uit Lesbos. Metterdaad mocht bij hoge uitzondering filmen in het grootste vluchtingenkamp van Europa: kamp Moria op het Griekse eiland Lesbos. De situatie daar, in de 'achtertuin' van ons continent, tart elke beschrijving.

Zondag 13 oktober**EO | NPO2 | 9.15****Zie je Zondag**

Omzien naar elkaar. Als pastoraal ouderling van de Regenboogkerk in Epe neemt Ineke Posthouwer haar taak met plezier serieus en bezoekt iedereen in haar wijk regelmatig.

Zondag 13 oktober**EO | NPO2 | 15.25****Ben-Goerion**

Een documentaire samengesteld op basis van een interview uit 1968 met één van de grootste leiders uit de moderne geschiedenis, David Ben-Goerion, oud-premier van Israël.

Maandag 14 oktober**KRO-NCRV | NPO2 | 18.45****Binnenste Buiten**

In Utrecht woont Marianne Nobels in een uniek pand. Ze koopt een groot huis dat helemaal opgeknapt met worden. Ze heeft zelf de keuken gebouwd.

Dinsdag 15 oktober**KRO-NCRV | NPO1 | 22.20****De Rijdende Rechter**

Als de moeder van Fred en Diana Klopper overlijdt, besluit hun zwager te bellen met de uitvaartondernemer. Maar de zwager belt per ongeluk een verkeerd nummer en komt zonder het te weten bij een andere uitvaartondernemer terecht. Dit geeft heel veel problemen. Hoe lost de Rijdende Rechter dit op?

Woensdag 16 oktober**KRO-NCRV | NPO2 | 18.45****Binnenste Buiten**

In augustus viert Dominique zijn 30ste verjaardag en dat is een belangrijk moment voor hem. Hij heeft zijn eigen stekje gevonden in een arbeiderswoning uit 1866 in het Arnhemse Klarendal.

Donderdag 17 oktober**EO | NPO1 | 20.30****Earth from Space**

Onze veranderende planeet. Het aardoppervlak verandert sneller dan ooit. We zien hoe steden groeien, bossen verdwijnen en gletsjers smelten.

Vrijdag 18 oktober**NTR | NPO2 | 21.10****Verborgene Verleden van Nederland**

De Brandaris en zijn Terschelling zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Al meer dan 400 jaar waakt deze oude vuurtoren van Nederland over zijn eiland en de bewoners.

Dorens en distels (2)

Ik had u beloofd nog wat te schrijven over de dorens en de distels in mijn kleine groentetuintje achter mijn herdershutje. Alles wat groeit en bloeit is prachtig, maar wel met deze aantekening: als het mij past.

DOOR **DS. TAMMO OLDENHUIS,**
COEVORDEN

Er zijn ook kruiden die ons helemaal niet passen en dat zijn nu juist de dorens en de distels. Ik heb de oorlog verklaard aan de kruiden die mij niet passen, inclusief het kruispel dat mijn noeste arbeid vernietigt.

Als kleine landman verheugde ik mij dit voorjaar over alles wat ik gezaaid en gepoot had. En nu weet ik ook wel dat je dan geduldig moet zijn, totdat het gezaaide opkomt. Het duurt mij om eerlijk te zijn wat te lang. Eindelijk was het zover, de peulen kwamen in geregelde orde op en stonden in hun groene uniform keurig in het gelid. En de aardappels, veertig stammen in totaal, waren allemaal op het appèl gekomen. Geen enkele deserteur of onderduiker. Ik heb ze geprezen, wie weet hielp dat. Per slot van rekening praatte mijn moeder ook altijd tegen de bloemen en het kan best zijn dat het geholpen heeft want elk jaar opnieuw bloeiden haar bloemen als in het paradijs.

Ik kan praten wat ik wil maar ik zit mooi buiten het paradijs waar de doren en de distel welig groei-

en en waar allerhande kruipend en vliegend gespuis mij het leven zuur maken.

De aardappels met hun mooie groene kruinen kregen op een dag zomaar ongewenst bezoek. Overal zag ik kleine geelrode torretjes zitten die de hele dag niks anders te doen hadden dan knagen totdat er op het laatst geen blad meer over zou blijven. "Dat is de Coloradokever", zei een kennis tegen mij, "je moet snel spuiten anders gaat alles kapot." Spuiten wil ik niet want dat komt de vrucht niet ten goede en bovendien moet ik in de keuken het keurmerk 'biologisch geteeld' niet verliezen. Dus elke morgen en avond heb ik de kevers tussen duim en vinger plat geknepen. Dat was een bloedige strijd maar ik heb gewonnen, want ze waren op een gegeven moment verdwenen en nu heb ik puike aardappels.

En dan de sla, mens wat een toer om die groot te krijgen. De slakken waren er ondanks hun

gebruikelijke traagheid als de kippen bij om mijn gezwoeg te verzwellen. Nu kun je op elke slak natuurlijk geen zout leggen, maar let wel, biologische slakkenkorrels hebben wonderen gedaan. Ze zijn afgedropen naar minder vijandige gebieden. Ik heb gewonnen, maar de sla kost mij wel een daalder de krop. Op de markt is het stukken goedkoper. Maar ja geen overwinning zonder strijd!

Nadat ik drie keer de peulen had geplukt kwam er meeldauw in, een vervelende schimmelziekte. Niks aan te doen, dus gewoon rooien en nu staan er vrolijke stammen in die boerenkool heten.

Ze zijn nog klein en hopelijk zien rupsen ze nog niet, maar ze zijn gewaarschuwd. Net zoals die vervelende brandnetels en die hele groene compagnie. Ik geef de strijd niet op. Kom op zeg, maar het blijft oppassen geblazen. Voordat je het weet heb je de strijd verloren. Wat je in een klein tuintje al niet kunt leren!

boeken

DOOR **DS. A. HEKMAN**

Dit is het uur van de trouw. Gebeden en gedichten in de gevangenis. Uitg. Buijten & Schipperheijn Motief Amsterdam 2019, € 19,95

In het kader van het herdenkingsjaar Bonhoeffer 75 verscheen deze uitgave. In de beroemde brieven van Dietrich Bonhoeffer, geschreven vanuit de gevangenis, staan verspreid een tiental gedichten. Samen met enkele losse gebeden. Hierin zijn Bonhoeffers overtuiging en strijd, geloof en twijfel verwoord tegen het decor van het naderend gewelddadige einde. In deze uitgave vinden we een (nieuwe) vertaling van de teksten door Corrie Kopmels, gedichten van Corrie Kopmels,

liederen van René van Loenen, schilderijen van Jeltje Hoogenkamp en toelichtende teksten van Arthur Alderliesten. Zij laten in dit boek de actuele waarde zien van deze met recht klassiek te noemen teksten.

Bonhoeffer Beeldbiografie. Eric Metaxas. Uitg. Royal Jongbloed Heerenveen 2018, € 39,95

Deze biografie met beeldmateriaal bevat een samenvatting van de tekst van de biografie die in 2012 verscheen van dezelfde auteur. De tekst is niet alleen verrijkt met bekende foto's, maar ook met beeldmateriaal over Dietrich Bonhoeffer en de mensen in zijn omgeving dat zelden of nooit eerder is gepubliceerd. Tekst en beeld sluiten op elkaar aan. In dit boek zijn ook veel foto's van plaatsen die een belangrijke rol hebben gespeeld

in zijn leven. Er staan nieuwe, niet eerder gepubliceerde historische afbeeldingen in dit boek. Dit beeldmateriaal laat niet alleen het verleden, maar ook de actuele betekenis van Bonhoeffers erfenis zien. Het gaat steeds om de spanning tussen verzet en overgave, vanuit een levend geloof in God en Jezus Christus. Een prachtige uitgave.

Hannibals meesterzet. De slag bij Cannae 216 v.Chr. Adrian Goldsworthy.

Uitg. Omniboek Utrecht 2019, € 22,50

Op 2 augustus 216 voor Christus behaalde generaal Hannibal in het Italiaanse Cannae zijn grote overwinning voor Carthago. Zijn huurleger was een smeltkroes van nationaliteiten, maar het wist het gedisciplineerde leger van de Romeinse Republiek te vernietigen. In het boek

wordt de voorgeschiedenis, de epische confrontatie, de nasleep van de slag bij Cannae en het unieke generaalschap van Hannibal beschreven. Een interessant boek voor liefhebbers van de klassieke oudheid. Goldsworthy is een meesterververteller.

Wassenaar en Wassenaar over vergeving

Tekening van
Aloys Oosterwijk
van de 51-jarige
pianostemmer

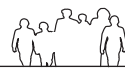
Ds. Ebi Wassenaar
(in de rolstoel) met
Annemiek Schrijver
(KRO-NCRV)

Over vergeving gesproken... "Sorry!", "excuus!", zeggen wij wel als we beseffen, erkennen dat we iets verkeerd gedaan hebben. Die woorden hebben dan gauw iets van het oppervlakkige "Foutje, bedankt." Zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament heeft vergeving een veel diepere klank. Ds. J.D.Th. Wassenaar zal daar in een inleiding iets over vertellen. Hij zal duidelijk maken dat vergeving alles te maken heeft met wie God naar Zijn wezen is; en: met de woorden en daden, tot en met kruis en opstanding van Jezus Christus. Ondertussen roept vergeving in de praktijk vragen op. Kan het tot herstel van verhoudingen komen als een dader zich verhardt en geen schuld erkent? Of als hij niet toere-

keningsvatbaar is? Daarover zal ds. J.D.Th. Wassenaar in gesprek gaan met zijn tante ds. AE. Wassenaar. Ruim anderhalf jaar geleden werd zij in de kerk van Rhenoy, waar zij toen predikant was, uit het niets door een 51-jarige pianostemmer in elkaar geslagen. Ze heeft toen voor haar leven moeten vechten. En sindsdien is ze halfzijdig verlamd, geheel op de zorg van anderen aangewezen. Hoe kijkt zij na wat haar aangedaan is, tegen vergeving aan?

Na jaren in de gezondheidszorg werkzaam geweest te zijn, ging Ebi Wassenaar (1953) theologie studeren. Ze was predikant in Oldemarkt (1999), Oostvoorne (2003) en Rhenoy-Gellicum (2012).

Woensdag 16 oktober, 20.00 uur, Hellendoorn, Protestantse Kerk, Dorpsstraat 39

‘Tegen de predikant met een tijdelijke opdracht’ (1)

Pas in 1974 werd de mogelijkheid geboden om een predikant met beperkte werktijd te beroepen, voor ten hoogste vijf jaar.

‘Tegen de predikant met een tijdelijke opdracht’ – onder die titel publiceerde prof. dr. A.A. van Ruler een artikel in Woord en Dienst (1961). Hetzelfde stuk verscheen vorig jaar in zijn Verzameld Werk. In een serie van twee artikelen nemen we dit stuk onder de loep.

DOOR DR. JAN DIRK WASENAAR, HELLENDORP

Dat het de moeite waard is ‘Tegen de predikant met een tijdelijke opdracht’ te bekijken, heeft te maken met een recente ontwikkeling in de Protestantse Kerk in Nederland.

Als een uitzendbureau

Op de website van de kerk lezen we: ‘Medio 2019 wordt het mogelijk: u kunt de dienstorganisatie bellen voor een tijdelijke predikant. Bijvoorbeeld wanneer de gemeente vacant is, bij langdurige ziekte of zwangerschapsverlof. Het werkt min of meer op dezelfde wijze als een uitzendbureau: voor de gemeente is een geschikte en ervaren kracht direct beschikbaar. Voor de predikant betekent het detachering naar een passende gemeente en op den duur een vaste aanstelling als ambulant predikant. Ook voor

predikanten die flexibel beschikbaar zijn is er de mogelijkheid om als ambulant predikant ingezet te worden.’ Voor de goede orde: de ambulant predikant moet niet verward worden met de interim-predikant. Wel worden beiden op tijdelijke basis vanuit de mobiliteitspool naar een gemeente gedetacheerd, maar hun taak is verschillend. De ambulant predikant is voor wat men ‘het gewone werk’ in de gemeente zou kunnen noemen. Hij/zij moet flexibel zijn, zich snel thuis kunnen voelen in een gemeente en ook weer afscheid kunnen nemen. De interim-predikant wordt niet ingezet voor het reguliere vervangingswerk. Hij/zij werkt in een gemeente waar ‘huiswerk’ te doen is: bezinning op de toekomst, een veranderingsproces of het omgaan met een crisissituatie.

Tijdelijke aanstellingen

Aan de invoering van de nieuwe regeling is het een en ander voorafgegaan. Basis van de veranderingen is de vorig jaar aan het bestuur van de dienstenorganisatie aangeboden nota ‘Tijdelijke aanstellingen voor predikantswerkzaamheden. Een onderzoek naar de huidige rechtspositionele

VOOR DE GOEDE ORDE: DE AMBULANT PREDIKANT MOET NIET VERWARD WORDEN MET DE INTERIM-PREDIKANT.

regimes waarin op tijdelijke basis predikantswerkzaamheden kunnen worden verricht en voorstellen voor vereenvoudiging en voor bevordering van de rechtsgelijkheid’. Daarover is in de vergaderingen van de generale synode van november 2018 en april 2019 gesproken.

De genoemde nota beweegt zich op het terrein van arbeidsrechtelijke regelingen en financiële consequenties. Ambtstheologische overwegingen spelen daarin amper een rol. In het artikel van Van Ruler ligt dat totaal anders. Maar eerst iets over de context van het stuk.

De aanleiding was, dat in de klassieke vergaderingen geconsidereerd moest worden. Onder meer over het voorstel om vicarissen de bevoegdheid tot bediening van de sacramenten te geven en over de mogelijkheid om een predikant met een tijdelijke opdracht te beroepen. Het ging uiteindelijk allemaal niet door. Pas in 1974 werd de mogelijkheid geboden om een predikant met beperkte werktijd te beroepen, voor ten hoogste vijf jaar.

Andere nieuwigheden

Nu de ambtstheologische overwegingen van Van Ruler. Hij stelt vast dat bij de nieuw voorgestelde figuur van de tijdelijke predikant het element van de tijdelijkheid wordt ingevoerd. Dat

vindt hij geen bezwaar. Maar hij signaleert dat er andere nieuwigheden in het ambt van dienaar des Woords worden binnenge-smokkeld die hij minder onschuldig vindt. Een van de kwesties is, dat zo’n predikant wel volwaardig in het ambt staat, ‘maar dat hij niet een aantal ouderlingen en diakenen in het aanzijn roept.’ Ik lees die zin zo dat zo’n predikant niet ingebed is in het geheel van de kerkenraad. Er is geen gemeenschappelijkheid in functioneren van de ambten meer, in de gemeenschap van de gemeente. Om op de ouderlingen en de diakenen terug te komen: zij zijn vreemdelingen voor de tijdelijke predikant. ‘Die dan bovendien nog zeggenschap over zijn werk krijgen. Enerzijds staat hij eenzaam in de kerkenraad. Anderzijds komt hij – juist daardoor – onder de kerkenraad te staan. Hij is niet helemaal een stuk kerkenraad. Want daarvoor moet een dominee eigen ouderlingen en diakenen bij zich hebben.’ aldus Van Ruler.

Een andere nieuwigheid is volgens Van Ruler dat de predikant met een tijdelijke opdracht de ambtelijke vergaderingen (kerkenraad en classis) met adviserende stem bijwoont. Is hij dan nog wel echt lid van het lichaam van de ambtelijke vergadering en doet hij nog echt mee in de regering van de kerk door Christus?

N.a.v. A.A. van Ruler, Verzameld Werk, Deel 5B, Kerkerde, kerkrecht, ambt; KokBoekencentrum Uitgevers, Utrecht, 2018; gebonden uitgave, 912 p.; ISBN 978 90 239 5539 9; € 59,90

Wandelen door ‘Joods Zutphen’

Deze stadswandeling geeft deelnemers een beeld van het Joodse leven in Zutphen vóór 1945. Onder leiding van een gids wordt er een route gelopen door het Nieuwstad- en het Barlhezekwartier. Gebouwen en hun voormalige bewoners komen voorbij, zoals slager Hamburg en voddenkoopman Meyer Lipschits. De wandeling begint bij de synagoge. Mee-wandelen is gratis, maar een vrije gift voor de Joodse begraafplaats is warm aanbevolen.

Vrijdag 18 en 25 en zondag 20 oktober, 13.30 uur, Zutphen, Dieserstraat 7, opgave: tel. 06-17272159 of wandeling@mendelson.nl

Inspirerende werkdag ambtsdragers

De PKN organiseert een inspirerende werkdag voor kerkenraadsleden uit een classis en/of ring. De beleidsnotitie ‘Kerk2025’ roept kerken op om back to basics te gaan. Maar... Hoe doet een gemeente dat? (Weer) een nieuwe vergaderstructuur? Deze cursus biedt een andere kijk op ‘terug naar de kern’ en noemt dat: waarderende gemeenteontwikkeling. Deelnemers gaan in op de vraag hoe je als gemeente, ‘als lichaam van Christus’, in Jezus’ voetsporen gaat en dit omzet in beleid. Deelnemers leren hoe ze andere kerkenraadsleden enthousiast kunnen maken over deze plannen. Meedoen als individuele ambtsdrager kan, maar ook voltallige kerkenraden zijn welkom. Bij aanvraag door ring of classis zijn de kosten € 300 en kan men rekenen op compleet maatwerk.

Zaterdag 2 november, 10.00-16.00 uur, Assen, € 30 per persoon, www.protestantsekerk.nl/training

Woarup et ankump: Ümkehr to Gott

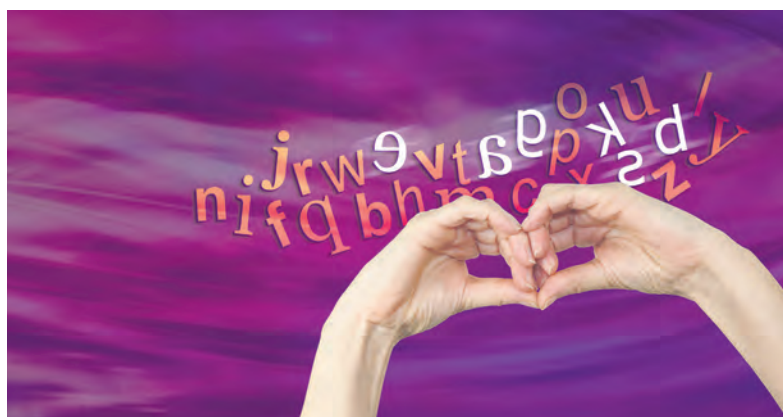
In het Duitstalige zendingsblad Troas, dat in de Graafschap Bentheim verschijnt, troffen we onderstaand artikel in het ‘plat Duuts’ aan. Dat komt sterk overeen met de dialecten in onze grensstreek. Probeer het eens hardop te lezen: dat lukt u vast wel.

DOOR: GEBHARD BERENS, HESTRUP

“Kinne Bangte” sä kottens nen fromm Mäinsche in ne Talk-Show, “ick glöw wall an Gott, men ick bin doarmet nich missionarisch unnerweggens.” Nu, dann is’t ja good. De annern an de Toafel kunnen weär röstig Oam halen. Man dröff ja glöwen, niks doarteggen, men man

sull doch kineene doarmet behelligen. Man dröff ja fromm ween, men dat sull man doch am leewsten in’t stille Kämmerchen met sick alleene utmaken.

Künn wij Christen schwiegen? Dröff wij dat? Et mach ja good meent wessen, men iss et ock good, at eene denn annern nich meär vetellt, wat ounse Lewen lecht makt? Wat anners is belangriker? Et gäht bij’n christliken Glöwen nich bloos üm nen bettken meär Moral off Hölpe föör’n better Lewen. Et gäht toeärs doarüm, dat Mänschen trüggefindt to eären Schepper, dat se ümkehrt to Gott. Jesus sölws stürt ouns: “Goaht häin un maakt to Jüngers”. Wij

söllt mett de beste Boaschup unnerweggens ween un bidden: “Loat ju versöhnen (vedrägt ju weär) met Gott!” Doarup kump et an: Ümkehr to Gott. At Petrus noa siene Pingstpreeke froagt wöd: “Wat söll wij doon?” - du antwoorde hee: “Dood Buße - dräijt üm!” Dat belangriekste Tehoapekummen van ’n Mäinsche met Gott geböhrt bij de Ümkehr.

An denn “Deep” pünt van de

Ümkehr wodd Gott’s Gnaade besünners dütlück. Woar een Mäinsche röp: “Maak du mij heel, Gott, soa sall ick heel wodden” un woar Jesu Belofte öwer stäht: “Well to mij kump, denn will ick nich vestoaten.” Joa, leewe Löö, wij brukt Buße, wij brukt Ümkehr. Wij mött dat nich an een Doatum fastmaken können. Men et kump alls doarup an, dat wij ounse heele Lewen utricht up denn lebäindigen Gott!

Rondleiding synagoge Enschede

Een kijkje in de Enschedese synagoge is altijd de moeite waard. Een rondleiding met een gids maakt het nóg interessanter. Waarom komt het getal twaalf zo vaak voor? Wat doen slangen en leeuwen in de synagoge? Aanmelden kan individueel, maar ook met een groep. Kinderen zijn van harte welkom.

Woensdag en zondag, 14.00 uur, Enschede, Prinsestraat 14, www.synagogeenschede.nl/rondleidingen

Wij lezen vandaag

vrijdag 11 oktober

I Samuel 27:1-28:2

zaterdag 12 oktober

I Samuel 28:3-14

zondag 13 oktober

I Samuel 28:15-25

maandag 14 oktober

I Samuel 29:1-11

dinsdag 15 oktober

I Samuel 30:1-15

woensdag 16 oktober

I Samuel 30:16-31

donderdag 17 oktober

I Samuel 31:1-13

vrijdag 18 oktober

I Samuel 27:1-28:2

Even doordenken

Liefde en haat zijn niet elkaars tegenpolen; Liefdes tegenpool is onverschilligheid. *Rikkert Zuiderveld*

Colofon

Het Gezamenlijk Zondagsblad voor de Protestantse Kerk in Drenthe, Overijssel en Flevoland is een uitgave van Topic, Burg. J.C. van den Bergplein 34, 7642 GT Wierden, tel. 0546 577475, info@topic-cc.nl, www.topic-cc.nl Het Gezamenlijk Zondagsblad informeert over ontwikkelingen in kerk, theologie en samenleving en houdt rekening met de verscheidenheid binnen de kerken en de lezerskring.

Redactieadres Gezamenlijk Zondagsblad, Burg. J.C. van den Bergplein 34, 7642 GT Wierden, info@topic-cc.nl, tel.: 0546 - 577475, redactie@gezamenlijkzondagsblad.nl

Hoofredacteur dr. J.D.Th. Wassenaar; Dorpsstraat 43, 7447 CM Hellendoorn, 0548 - 655635, e-mail: hoofdredactie@gezamenlijkzondagsblad.nl

Eindredactie Willemke Wieringa

Redactie ds. V.W.J. Bakker; drs. A. Hekman, drs. T.J. Oldenhuis, drs. A.A. van der Spek

Medewerkers ds. Pieter Boomsma, ds. Foelke Dijk, Jan Groenewegen, ds. Gerhard Heeringa, Gerrit Kraa, Leo Polhuys, Willemke Wieringa

Gemeenteberichten en Kerkdiensten Gemeenteberichten dienen uiterlijk maandag vóór 8.00 uur aangeleverd te worden aan henriette@topic-cc.nl Gegevens voor kerkdiensten dienen zo ruim mogelijk van tevoren te worden aangeleverd aan henriette@topic-cc.nl Plaatsing van gemeenteberichten geschiedt zonder kosten. Protestantse kerken in het verspreidingsgebied van onze krant kunnen hiervan gebruik maken.

Ander nieuws Het Gezamenlijk Zondagsblad neemt graag berichten op over bijvoorbeeld speciale kerkdiensten en bijeenkomsten, jubilea, reünies, concerten, vergaderingen en andere activiteiten die wij interessant achten voor onze lezers. Daarbij houdt de redactie zich het recht voor berichten te weigeren. Stuur uw informatie naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl

Overname Bij gehele of gedeeltelijke overname van artikelen wordt men vriendelijk verzocht de bron te vermelden en een exemplaar van het nummer waarin dit artikel is overgenomen, aan de redactie te zenden.

Advertenties Voor informatie over tarieven en plaatsingsmogelijkheden belt u naar 0546 - 577475 (vraag naar Liselore Kok). Advertentiemateriaal kunt u vrijdags vóór 12.00 uur digitaal aanleveren bij Gezamenlijk Zondagsblad, Burg. J.C. van den Bergplein 34, 7642 GT Wierden, liselore@topic-cc.nl

Advertentie-adviseur voor Drenthe: J. van Vondel, Ronde ZZ 120, 7881 HR, Emmer Compasuum, tel. 0591 - 351730, jvanvondel@hetnet.nl

Familieberichten Berichten vóór maandag 8.00 uur aangeleverd, worden opgenomen in de eerstvolgende krant. Sturen naar henriette@topic-cc.nl of het redactie-adres (zie hierboven)

Abonnementen Voor opgave van een abonnement, een adreswijziging of vragen over de verzending kunt u contact opnemen met Henriette Gerfen: henriette@topic-cc.nl Op maandag en donderdag is zij telefonisch bereikbaar op 0546 - 577475. Abonnementenprijzen: per jaar met automatische incasso € 64,00; per jaar met een factuur € 70,00; per half jaar met een automatische incasso € 35,00; per half jaar met een factuur € 39,00 Abonnementen kunnen elk gewenst moment ingaan. U kunt kiezen voor een halfjaar- of een jaarabonnement. Abonnementen kunnen elk gewenst moment worden opgezegd, waarbij een opzegtermijn van één maand geldt. Opzeggingen dienen schriftelijk of per email te geschieden. Een opgezegd abonnement loopt door tot afloop van de betalingsperiode. Het Gezamenlijk Zondagsblad verschijnt minimaal 35 keer per jaar. Wekelijks in de periode van oktober t/m maart, in de tussenliggende periode minder frequent. Zie voor de verschijningsdata: www.gezamenlijkzondagsblad.nl/over het GZ ISSN 1384 - 3923 www.welkomindekerk.nl

In deze rubriek wordt informatie over PKN-kerkdiensten in Drenthe, Overijssel en Flevoland gratis opgenomen. De redactie is afhankelijk van de gegevens van de preekvoorzieners en kan daarom niet verantwoordelijk worden gesteld voor de juistheid ervan. **Gegevens kunt u sturen naar:** Burg. J.C. van den Bergplein 34, 7642 GT Wierden, of mailen naar henriette@topic-cc.nl

Drenthe

Zondag 13 oktober 2019

Aalden 10.00 da. W. Hordijk
Alteveer GK 10.00 ds. Hoogeven
Assen AK 10.00 ds. G. v/d Werf
De Bron 10.00 ds. L. v/d Peppel
15.30 kliederdienst
JK 10.00 ds. R. Koopmans
H.A. 19.00 ds. R. Koopmans
De Slingeborgh 10.30 ds. H. Harmsen
OK 10.00 da. W. van Noord
Beilen PK 10.00 ds. E. van Beesten
19.00 ds. J. van Ark
Borger GH 10.00 ds. J. Mellema
16.00 kerk-op-schootdienst
Bovensmilde WK 10.00 ds. S. Kits
Coevorden GK 10.00 ds. L. v/d Veer
Diever GK 10.00 ds. B. van Werven
19.00 dhr. H. Lowijs
Drijber GK 10.00 dhr. Roest
Dwingeloo 10.00 ds. P. de Vries
Een 9.30 da. I. de Kok
Elim GK 10.00 dhr. H. Lowijs
Emmen GrK 13.30 ds. Rappoldt
Ichthus 10.00 da. de Valk
Kapel 10.00 ds. Meijer
Opgang 10.00 ds. Kajim
SH 10.00 ds. Wijsma

Emmer-Compasuum Het Anker 10.00
Gasselternijveen 10.00 mw. T. Groenbroek
Gees 10.00 n.b.
Gieten BK 9.30 da. J. Middeldijns
Hijken/Hooghalen Antenne 10.00 ds. J. Greving
Hollandscheveld 10.00 ds. J. de Kok
19.00 jeugddienst
Hoogersmilde De Schakel 9.30 ds. M. Hazeleger
Hoogeven GH 9.30 dr. H. Nobel
GrK 9.30 ds. J. Snaterse
17.00 ds. W. Bakker
HK 9.30 dr. J. Borst
19.00 dhr. J. Keijer
OK 9.30 ds. H. Linde
VH 9.30 ds. W. Loosman
10.00 Gospel Music
Hoogeven Weidesteyn 10.30 ds. A. Linde
Klazienaveen KK 9.30 ds.

Borst Kloosterveen De Ontmoeting 10.00 da. E. Struikmans
Meppel MK 10.00 ds. J. Moerman
Erfdeel 10.00 ds. F. Groen
OK 19.00
Nieuw-A'dam NK 10.00 ds. J. v/d Wilden
Nieuw-Balinge 10.00 ds. M. Aangeenbrug
19.00 ds. T. Beekman
Nieuweroord ImK 19.00 ds. F. van Santen
RH 10.00 ds. W. Bakker
Nieuw-Weerdinge 10.00 ds. van Elten
Nijeveen 10.00 E-meeting
Pesse OK 10.00 ds. G. Gardener
Rolde 10.00 ds. J. Bos
Roden JK 10.00 ds. W. Meijles
Ruinerwold/Koekange BH 10.00 ds. J. Muis
Schoonoord De Wijngaard 9.30 ds. A. Hekman
Sleen DK 10.00 ds. J. Scheffer
Smilde KK 9.30 ds. A. Donker.
H.A. Tiendeveen 10.00 ds. T. Beekman
15.00 ds. A. Goijert
Valthe BK 10.00 ds. E. v/d Meulen
Vries DK 10.00 Ineke Baron
Westerbork VH 10.00 jeugddienst
SK 10.00 ds. M. Leffers.
Jeugddienst Zuidlaren LK 10.00 HK 10.00 ds. J. van Slooten
Zuidwolde GK 9.30 ds. B. Gras
HG 9.30 n.b.
Zwartemeer GK 9.30 ds. Lint-hout

Flevoland

Zondag 13 oktober 2019

Ens GK 9.30 ds. G. Timmer.
H.A. Kraggenburg 10.00 mw. M. de Vries
Marknesse 9.30 ds. W. Andel
Urk BK 10.00 ds. E. Terpstra
17.00 ds. K. van Marrum
PK 10.00 ds. T. Korten
17.00 ds. G. van Zanden
De Poort 10.00 ds. G. van Zanden
16.00 ds. E. Terpstra
Kompas 14.30 ds. E. Zeewolde
10.00 ds. L. Boot
19.00 Taizé-viering

Overijssel

Zondag 13 oktober 2019

Almelo Bleek 10.00 da. M. Schwarz
De Ontmoeting 10.00 ds. C. Elsinga
19.00 leerdienst
GrK 10.00 ds. P. Endedijk
PK 10.00 ds. M. Montagne
Noach 10.00 ds. D. van Bart
Eugeria 10.30 ds. W. Goossen
Beerzerveld 10.00 ds. M. Zoetewij
Belt-Schutsloot 9.30 ds. W. Menkveld
Bergentheim OK 9.30 da. G. Rohaan
19.00 ds. H. Linde
Berkum HH 9.30 ds. P. Dekker
Blokzijl/Scheerwolde Wie- waal 10.00 ds. J. Vonk
Borne OK 10.00 ds. J. Meijer.
H.A. 19.00 vespers
Dijkhuis 10.00 ds. E. van Houwelingen
Bruchterveld 10.00 da. R. v/d Berg
Daarle GK 9.30 en 19.00 ds. B. Heusinkveld
HK 9.30 ds. J. Eertink
19.00 ds. H. van Wingerden
Daarlerveen 9.30 ds. T. Nieuwenhuis
19.00 ds. G. de Goeijen
Dalfsen GrK 10.00 en 19.00 ds. T. Keuning
H.A. Oudleusen 9.30 ds. H. Schipper.
H.A. Dedemsvaart VDK 9.30 ds. K. van Staveren.
H.A. De Fontein 19.00 ds. J. Wegerif.
H.A. De Krim PK 9.30 ds. G. Rohaan
Delden OB 10.00 ds. D. Juijn
Den Ham GK 9.30 ds. R. van Hornsveld
19.00 zangdienst
16.30 Anders dienst
DK 10.00 ds. G. de Goeijen
Enter 9.30 en 19.00 ds. F. den Oudsten.
H.A. en dankz. Regge- dal 11.15 H.A.
Genemuiden GK 9.30 en 19.00 ds. I. Postma
GrK 9.30 ds. G. de Fijter
19.00 ds. W. Hulsman
HC 9.30 ds. M. Goudriaan
Giethoorn PG 10.00 ds. M. Rohaan
Hardenberg Baalder 10.00 ds. W. v/d Wel
HK 10.00 ds. L. van Rikxoort
De Matrix 9.30 ds. P. Langbroek
Radewijk 10.00 da. J. de Haan
SK 10.00 ds. J. Wegerif
19.00 ds. W. v/d Wel
Oostloorn 10.30 dhr. E. Odink
Heino 9.30 Hans van Solkema
Hellendoorn PK 8.45 en 10.30 ds. G. van Asselt
19.00 ds. J. Wassenaar
KW 9.30 ds. R. Perk
KZ 10.15 ds. J. Droogendijk
Holten DK 9.30 ds. S. Roozenboom
19.00 Kandelaar
9.30 ds. J. Eertink
Kamperveen 9.30 ds. Versteeg
Lemelerveld BK 9.30 mw. J. van Beveren.
H.A.

Lutten LK 9.30 ds. Leune
Mariënborg SK 9.30 ds. D. Wolters
19.00 ds. L. van Rikxoort
Nieuwleusen GrK 10.00 ds. A. Tol
MK 10.00 ds. G. Trouwborst
19.15 ds. M. Develing
OK 9.30 ds. M. Develing
Nijverdal RB 9.30 ds. H. de Ruiter
HC 9.30 ds. W. Kaljouw
Oldemarkt HG 19.00 ds. E. Jans
GK 9.30 ds. I.J. Riemersma
Ommen GK 9.30 ds. K. Jelsma
HK 10.00 ds. R. de Bruijn
19.00 ds. Paas
Paasloo HG 9.30 ds. E. Jans
Rijssen GK 9.30 mw. H. van Herk
19.00 ds. C. Post
Rouveen 9.30 ds. J. Dekker
Sibculo KK 9.30 ds. H. Dorgelo
FK 9.30 ds. A. v/d Griend
Schuinesloot 10.00 ds. G. Branddorff
Sint Jansklooster JK 10.00 ds. D. Riemens
19.00 ds. M. Sijsma
Kapel 19.00 ds. D. Wolters
Staphorst 11.00 ds. J. Dekker
Steenwijk GrK 9.30 en 19.00 ds. B. Haanstra
OV 9.30 en EV 10.45 ds. J. Bakker
Steenwijkerwold 9.30 ds. E. van Veen
Vollenhove GrK 10.00 ds. H. Pap
MK 10.00 ds. W. Kok
Vriezenveen OK 9.30 ds. J. Antonides
Vroomshoop Irene 9.30 ds. J. Droogendijk
19.00 ds. F. Schipper
Wanneperveen 11.00 ds. W. Menkveld
Westerhaar 9.30 ds. G. Zijl
Wierden DK 9.00 en 10.45 ds. T. Smink
18.45 dds. J. van Bart
GK 9.30 ds. J. Visser
19.00 ds. P. Dekker
Hoge Hexel 9.30 ds. H. Donken
19.00 ds. M. Schuurman
Wijhe NK 9.30 da. M. Veenstra
Willemsoord 9.30 ds. G. v/d Dool.
H.A. Wilsum 9.30 ds. T. Veenstra
14.30 ds. I. Postma
Windesheim 10.00 ds. J. Kom-mers
19.00 ds. J. van Wijk
Witharen 10.00 ds. M. Winters
Ijsselmuiden/Grafhorst GK 9.30 ds. N. Beimers
Zwartsluis GK 10.00 en 17.00 ds. A. v/d Spek
Zwolle AK 9.30 ds. J. Tissink
GrK 17.00 ds. M. Jonker
JK 9.30 en 17.00 ds. H. de Jong
LK 10.00 ds. M. Jonker.
H.A. OK 10.00 ds. I. Epema
14.00 perki-dienst
Open Kring 9.30 ds. A. Zweers
SiK 10.00 ds. H. Evers
StK 9.30 ds. G. van Rheenen

Ontbijtsessie: de rol van de kerk bij geloofsopvoeding thuis

Hoe kan de kerk ouders ondersteunen bij de (geloofs)opvoeding? Waar hebben ouders behoefte aan en hoe kan de kerk dat realiseren? En wat is de verantwoordelijkheid van de kerk? Een interessant en belangwekkend onderwerp. Daarom organiseert Jop (PKN) deze ontbijtsessie, speciaal voor predikanten en taakdragers die zich betrokken voelen bij ouders, gezinnen, jeugd en geloofsopvoeding thuis.

De ontbijtsessie ziet er als volgt uit: kennismaking met de wetenschappelijke theorie. Het onderwerp wordt vanuit theologisch en sociaal-logisch perspectief bekeken. Daarna volgen twee interactieve sessies.

De rol van de kerk

Ronde een gaat over wat de gemeente kan doen. Wat doet de gemeente al wat wil de gemeente om er ook voor kinderen en jongeren in de gemeente te zijn?

Hoe kun je naast ouders staan en hen ondersteunen in hun taken als (geloofs)opvoeder? Wat voor effect heeft dat op de gemeente als geheel?

De eigen rol

In de tweede ronde beantwoorden de deelnemers de vraag: 'Wat vraagt dat van mij?' Over hoe je gestalte geeft aan persoonlijke beschikbaarheid voor ouders, kinderen, jongeren. Deelnemers

gaan naar huis met informatie, nieuwe ideeën, beproefde ervaringen van anderen, een netwerk in de regio en een gevulde buik!

Woensdag 30 oktober, 9.00 – 12.30 uur, Nieuweroord, Hervormde gemeente, Middenraai 77, gratis, aanmelden: www.jop.nl/trainingen

Moeten wij als christenen uit de volkeren het Kerstfeest eruit gooien en de joodse feesten binnenhalen?

Loofhuttenfeest, waarom eigenlijk niet?

Het Loofhuttenfeest is een inhoudsvol feest dat ook nog door Jezus zelf gevierd werd (Johannes 7). Daarvoor gaat het in het hoofdartikel op pagina 1. De vraag is nu: waarom vieren wij dan geen Loofhuttenfeest?

DOOR **DS. ARJEN VAN DER SPEK, ZWARTSLUIS**

De reden is even simpel als diep triest. Namelijk: de christenen uit de volkeren (de Heidenen) hadden het aan de Joodse mensen die tot geloof in Jezus kwamen, verboden.

Watmoetende heidenen-christenen ermee?

Tijdens de eerste eeuw van het Christelijk geloof was de leiding van de Kerk helemaal in handen van Joodse volgelingen van Jezus. Na de vernietiging van Jeruzalem in het jaar 75 raakten de Joodse christenen over het hele Romeinse rijk verspreid. Toen zij daar dus ook de boodschap van

Jezus gingen verspreiden, kwam natuurlijk de vraag op die ook in Handelingen 15 wordt behandeld: wat moeten de mensen uit de volkeren doen met de Joodse gebruiken? Moeten ze zich laten besnijden zoals dat bij Joden het gebruik was? Het antwoord was dat dat niet nodig was.

Watmoetende Joodse christenen ermee?

Het duurde niet lang of er waren meer christenen uit de volkeren dan christenen uit het Jodendom. De zogenaamde heidenchristenen waren in de meerderheid en namen al snel de leiding over in de christelijke gemeenten. Toen kwam er een omgekeerde vraag aan de orde: wat moeten de Joden doen als ze tot geloof

komen? De toen heersende beleidslijn was dat de redding alleen te verkrijgen was door het geloof in Jezus. Al het andere was niet meer belangrijk. Daaruit werd de conclusie getrokken dat het aan Joodse mensen die tot geloof in Jezus kwamen werd verboden om een Joods feest te vieren. Er moest per direct mee worden gestopt als teken van een echt geloof in Jezus Christus. Dus ook de eeuwenlange traditie van het Loofhuttenfeest, met goede Bijbelse papieren, moest overboord, want anders was je geen goede christen.

Scheiding

Waar Paulus nog bedoelde dat Christus de scheidingsmuur tussen Joden en Christenen had weggebroken, werden de teksten van Paulus nu omgebogen en uitgelegd alsof alle Joodse gewoonten en feesten wel weg konden en dus ook weg moesten. Nadat de Kerk ook wereldlijke macht had gekregen aarzelde menig Keizer niet om dan maar alle Joodse feesten te verbieden. De Christelijke Kerk heeft heel lang op deze manier tegen Joden aangekeken. Het maakte de kloof tussen Joden en Christenen heel

erg groot. Iets wat eeuwenlang door is gegaan.

Doorgaande lijn

In Israël heb ik een aantal Messiasbelijdende Kerken bezocht. Dat zijn dus Joodse mensen die tot geloof in Jezus zijn gekomen. Velen vertelden dat hen vaak was opgedrongen om afstand te nemen van alles wat maar Joods was, want anders... waren ze geen echte volgelingen van Jezus. Deze volgelingen van Jezus vertelden mij juist dat ze in Jezus de vervulling van het eerste testament zien, maar dat betekent niet dat ze stoppen met de Bijbelse feesten, want daarin zien ze de doorgaande lijn van de bevrijdende Liefde van God.

Moeten wij als christenen uit de volkeren er dan nu maar zo snel mogelijk het Kerstfeest uit gooien en de joodse feesten binnenhalen? Dat denk ik ook weer niet, al zijn er Evangelische gemeenten waar dat wel gebeurt. Maar ik denk wel dat we door aandacht te geven aan de achtergronden van de feesten wij veel kunnen leren van de doorgaande lijn van de bevrijdende liefde van God.

Moeten wij als christenen uit de volkeren er dan nu maar zo snel mogelijk het Kerstfeest uit gooien en de joodse feesten binnenhalen? Dat denk ik ook weer niet, al zijn er Evangelische gemeenten waar dat wel gebeurt. Maar ik denk wel dat we door aandacht te geven aan de achtergronden van de feesten wij veel kunnen leren van de doorgaande lijn van de bevrijdende liefde van God.

Beleef een bijbelverhaal

Tijdens een bibliodrama-avond lezen de deelnemers een verhaal en bespreken daarna wat hen daarin raakt. Geacteerd wordt er niet, wel wordt er een beleevingspel gedaan. Bibliodrama kan men-

sen dicht bij zichzelf en bij elkaar brengen. Daarnaast kan het het geloof en leven verdiepen,

Dinsdag 15 oktober, 19.30 uur, Zwolle, Dominicanenklooster, € 10, www.kloosterzwolle.nl/programma

Agenda

Vrijdag 11 - zondag 13 oktober

HeartBeat weekend, **Delden**, De Kroeze Danne, Kappelhofsweg 14

Zondag 13 oktober

Open Deur Dienst met Bort Koelewijn, 19.00 uur, **Holten**, de Kandelaar, collecte (voor de Open Deur)

Zondag 13 - maandag 21 oktober

Landelijk Loofhuttenfeest in **Hardenberg**, Rheezerweg 79, € 15 per dagdeel, t/m 3 jaar gratis, www.moadim.nl

Maandag 14 oktober

Lezing Wim Zwitter: 'Machten rond Israël', **Steenwijk**, Bethel, Gasthuislaan 109, info: zoeklicht.nl/agenda (3e lezing uit een serie van 4)

Dinsdag 15 oktober

Cursus 'Kom Heilige Geest' met ds. Jelle de Kok, 20.00 (inloop met koffie/thee 19.45), **Een**, Edenhof, Hoofdstraat 16, materiaalkosten € 10, aanmelden voor 26 sep: envnieuws@gmail.com

Woensdag 16 oktober

Start Ministrycursus Evangelisch Werkverband, **Steenwijk**, de Koning, Doelenstraat 14, 5 avonden, € 10, info/ticket bestellen: ewv.nl

Woensdag 16 oktober

Carianne Ros over 'onthaasten en stress', 20.00 uur, **Steenwijk**, De Klincke, Kerkstraat 16

Woensdag 16 oktober

Themamoment over luisteren, 20.00 uur, **Zwartsluis**, de Poort, info en aanmelden: www.leerhuiszwartewaterland.nl

Donderdag 17 oktober

Ds. Christiaan Post: Cursus 'Luisteren naar Gods stem', **Wierden**, Gebouw Hebron, Burg. J.C. van den Bergplein 3, 20.00 info/aanmeldingen: marjoleinpost78@gmail.com

Donderdag 17 oktober

Lezing ds. Oscar Lohuis: 'De verhouding tussen Israël en de kerk', **Rijssen**, Gebouw Jeruël, Van Heekstraat 40, 20.00, info: cvi.nl

Vrijdag 25 t/m zondag 27 oktober

Isreality ft. Thinc. Jongerenconferentie, thema: Jeruzalem, stad van vrede? **Utrecht**, info en aanmelden: isreality.nl

Zondag 27 oktober

Lezing Wim Zwitter: 'Amos – van afgoderij tot herstel', **Almelo**, Baptistengemeente De Bron, Adriaen Brouwerstraat 2, 19.00 uur, info: zoeklicht.nl/agenda

Maandag 28 oktober

Lezing Wim Zwitter: 'Christus', **Steenwijk**, Bethel, Gasthuislaan 109, info: zoeklicht.nl/agenda (4e lezing uit een serie van 4)

Veel joden versieren de zelfgemaakte loofhut, waarin zij symbolisch wonen tijdens het Loofhuttenfeest.

Informatie voor de agenda kunt u mailen naar: nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl

Muziekagenda

Zaterdag 12 oktober

Populaire herfstklanken,
Martin Mans (orgel), Carina
Bossenbroek (panfluit), 20.00 uur,
Lemelerveld, WHZ-hal, € 15,
www.huetink-royalmusic.nl

Zondag 13 oktober

Praise & Preach, 19.00 uur,
Hoogeveen, Vredehorst, gratis
entree (collecte)

Zondag 13 oktober

Zangdienst, 18.45 uur, **Beilen**,
Pauluskerk

Dinsdag 15 oktober

Herfstconcert, 20.00 uur,
Dwingeloo, Brug-Es Kerk, €12,50
(inclusief koffie, thee en koek)

Zaterdag 19 oktober

Jubileumconcert 10 jaar
Holthuisorgel met Clara de Vries,
Gerwin van der Plaats en Urker
kwartet, 16.00 uur, **Hasselt**,
Ichtuskerk, Kastanjelaan 3

Zaterdag 26 oktober

'Hoop die leeft in mij'-tour
met Sharon Kips, Reyer en
Gospelkoor Tin Speransa,
20.00 uur, **Zwolle**,
Verrijzeniskerk, Bachlaan 150,
€ 15, www.eventsforchrist.nl

Zondag 27 oktober

Avondmuziek rond Allerzielen,
20.00 uur, **Groningen**, San
Salvatorkerk, Hora Siccamingel
202 (hoek van Iddekingeweg),
gratis (collecte) info: Chris
Fictoor, tel. 06-53799635,
c.w.a.fictoor@fictoor.nl

Vrijdag 1 november

Zingen voor Israël, **Oldemarkt**,
Hervormde Kerk, Marktplein 7,
20.00, info: cvi.nl

Zaterdag 2 november

Kleurrijke klanken in Sanders
Finale, Sander van Marion (orgel),
Evelyn Heuvelmans (hobo), 20.00
uur, **Lemelerveld**, WHZ-hal,
€ 15, www.huetink-royalmusic.nl

Zaterdag 9 november

The Young Messiah 2019, **Assen**,
De Kandelaar, Oude Molenstraat
20, 19.30 uur, € 22, infor/tickets:
eventsforchrist.nl

Zaterdag 15 november

Concert/sing-along, Celebrating
the songs of Michael W. Smith,
Zwolle, m.m.v. Music for Christ
Koor & Orkest, Verrijzeniskerk,
Bachlaan 150, 19.30 uur, € 14,50,
info/tickets: eventsforchrist.nl

Zaterdag 16 november

Concert Joke Buis en gospelkoor
Onderweg, **Almelo**, Pniëlkerk,
Rembrandtlaan 352, 20.00, € 17
info/tickets: eventsforchrist.nl

Vrijdag 22 november

The Young Messiah 2019, **Enter**,
Anthoniuskerk, Dorpsstraat 125,
19.30 uur, € 22, infor/tickets:
eventsforchrist.nl

Zaterdag 23 november

The Young Messiah 2019,
Zwolle, Verrijzeniskerk,
Bachlaan 150, 19.30 uur, € 22,
info/tickets: eventsforchrist.nl

Informatie voor de muziekagenda kunt u
mailen naar: nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl

*Freetown, de hoofd-
stad van Sierra
Leone. Asielzoeker
Theodore Roberts
is na terugkeer van
plan in deze stad een
bedrijf te beginnen
in kleinschalige ver-
bouw- en loodgieters-
werkzaamheden.*

Discussie over terugkeer gedetineerde asielzoeker “Moet classis zich bezighouden met een diaconaal project?”

Moet de classis zich bezighouden met een diaconaal project? Dat was de hamvraag tijdens de vergadering van de Classis Groningen-Drenthe die onlangs plaatsvond in de vernieuwde kerk van de Protestantse Gemeente Schoonebeek. Concrete aanleiding vormde het project dat binnen de classis is uitgevoerd rondom een inmiddels uitgezette asielzoeker uit Sierra Leone. Dat de man gedetineerd is geweest, zorgde voor extra moeilijkheden tijdens het hulptraject.

DOOR LEO POLHUYS,
DEVENTER

“Sterker nog, het feit dat hij in de gevangenis had gezeten, gooide vrijwel alle deuren dicht voor verdere hulp van de kant van de overheid en een aantal instanties”, zegt Bert Kolkman uit Schoonebeek. Hij is diaken van het Breed Moderamen en trok het project namens de classis.

Verdienstelijk

De casemanager van de Penitentiaire Inrichting in Ter Apel nam eerder dit jaar contact op met de classis. Zou deze iets kunnen betekenen rondom de terugkeer van Theodore Roberts? Deze gedetineerde asielzoeker viel op door positief gedrag en maakte zich zeer verdienstelijk voor zijn medegevangenen. Kolkman: “Roberts is overtuigd christen. Hij heeft een stomme fout gemaakt en heeft enorm veel spijt van zijn daad. Van God krijg je echter altijd een tweede kans. Roberts was er ook vast van overtuigd dat God hem leidde en hem weer uit de gevangenis zou helpen. Dat trof mij.”

Aardverschuiving

Roberts' familie in Sierra Leone verloor door een aardverschuiving huis en bezittingen. Zijn vrouw leerde hij kennen na zijn komst naar Nederland, zij woont met haar twee kinderen in Antwerpen. Roberts had totaal geen middelen, maar gaat met geld vanuit Nederland in de hoofdstad

van Sierra Leone, Freetown, een bedrijf beginnen in kleinschalige verbouw- en loodgieterswerkzaamheden. Hij heeft al opdrachten, onder meer van een plaatselijke kerk.

Ontdekkingsreis

Nadat het verzoek bij het Breed Moderamen was binnengekomen, bracht Kolkman eerst een bezoek aan Roberts in Ter Apel. “Mijn advies was: Stel geen bedrag ineens ter beschikking, maar maak er een project van. Ook na zijn terugkeer zou Roberts dan van financiële steun verzekerd zijn.” Het Breed Moderamen nam dit advies over, waarna voor Kolkman, zoals hij het zelf noemt, een ‘ontdekkingsreis’ begon. Eenvoudig was het namelijk allerminst. Na een eerste contact met Vluchtelingenwerk Noord bleek al snel dat deze instantie niets kon doen, omdat Roberts drie jaar in detentie zat en de Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) in dat geval niet meewerkt. Organisaties die vluchtelingen helpen terug te keren, krijgen van de Nederlandse overheid een vergoeding, evenals de vluchtelingen zelf. Maar vanwege Roberts' strafblad kon ook Stichting Internationaal Netwerk voor Lokale Initiatieven voor Asielzoekers (INLIA) niets doen. “Uiteindelijk kwam ik op het spoor van de organisatie Solid Road, die een begroting maakte voor de aanschaf van gereedschap en een bestelbus. De benodigde vijftienduizend euro

voor de begeleiding door Solid Road kwam er doordat de diaconie van de Protestantse Gemeente Schoonebeek zich garant stelde. De totale begroting voor het terugkeerproject bedraagt dertien duizend euro. Via Miep van Leeuwen, die al sinds 2012 namens de PKN in Gouda in Sierra Leone actief is, wordt Roberts nu verder begeleid. Zij is partner van Solid Road in Sierra Leone. En via Gevangenen-zorg Nederland kwam contact met Tools to Work tot stand. Deze organisatie biedt gereedschap en vakonderwijs aan startende ondernemers in Afrika, zodat zij een eigen inkomen kunnen verwerven.”

Vele vragen

Tijdens de classisbijeenkomst werden vele vragen afgevuurd op het Breed Moderamen. Waarom springt de overheid niet in? Waarom zou dit een taak van de kerk moeten zijn? Vanwege de opstelling van DT&V waren deze vragen eigenlijk al meteen niet meer aan de orde. Een andere vraag: is het überhaupt aan de classis terugkeerders te helpen? “Want als je eerst meneer A. helpt, staat de volgende keer meneer B. op de stoep”, aldus één van de aanwezigen. De vraagsteller werd meteen van repliek gediend: “Diaconieën zijn er om mensen te begeleiden, maar het feit dat je één persoon begeleidt, wil niet zeggen dat je iedereen moet helpen.” Een belangrijke constatering was dat het mooi is om te helpen en dat dat vanuit christelijk oogpunt ook verlangd wordt, maar dat er meer instanties zijn die zich inzetten voor mensen als Theodore

Roberts. Dus mocht zich ooit weer een dergelijk ‘geval’ voordoen, dan is het handig meteen breed contact te zoeken. Kolkman: “Ik mail en app regelmatig met Roberts en ik heb me enorm verbaasd over het grote aantal instellingen dat zich bemoeit met de terugkeer van vluchtelingen. Allemaal stuiten ze echter op het probleem dat overheidsin-zet geblokkeerd wordt vanwege detentie. Tijdens de bijeenkomst bleek echter dat er toch mogelijkheden zijn om gedetineerde vluchtelingen te helpen als ze weer vrij zijn.”

Beroep op lokale kerken en diaconieën

Kolkman wijst op INLIA dat in samenwerking met Kerk in Actie een Transithuis heeft opgezet voor bed, bad en brood. En volgens INLIA kunnen ambassades in de landen van herkomst door overleg soms nog best wat betekenen voor terugkeerders. Ook dit was voor hem informatie die eerder niet bekend was. Tijdens de vergadering bleek bovendien dat er bij een aantal aanwezigen twijfel bestond over de inzet van Kerk in Actie. Duidelijk werd dat deze organisatie met personeelstekort kampt. Kerk in Actie zal dan ook gevraagd worden wat haar rol precies is. “Het Breed Moderamen doet een beroep op lokale kerken en op alle diaconieën binnen de grenzen van de classis om zich voor asielzoekers in te zetten voor een financiële bijdrage. Inmiddels hebben elf diaconieën zo’n tweeduizend euro toegezegd. Als je het ontbrekende bedrag verdeelt over onze 185 kerken, kom je per gemeente uit op 65 euro. Dat moet te doen zijn...”

Blankenham

Protestantse Gemeente
Blankenham
Kerkbuurt 9
8373 EG Blankenham

Scriba: mevr. C.A. Appelo-de Ruiter,
Kerkbuurt 10, 8373 EG Blankenham
0527-202584
ariaderuiter@gmail.com
www.kuinreblankenham.
protestantsekerk.net
www.facebook.com/
pknuinreblankenham

Zondag 13 oktober. 10.00 uur gezamenlijke kinderdienst in Kuinre, voorganger mw. L.Winters-Jonas.

Pastorale hulp. Mocht u die nodig hebben neemt u dan contact op met een van de ouderlingen.

Zieken en allen die pijn en verdriet hebben: wensen we Gods troost en nabijheid toe. Genesis 2:6, Wel was er water dat uit de aarde opwelde en de aardbodem bevoeide.

Als ik aan de schepping denk, ontmoet me altijd dat God zelf zo bleef meekijken, alsof Hij na elke ontwikkeling achterom keek naar wat was ontstaan. Om te zien of het goed was, en ja, wat Hij toegevoegd had, was goed, zeer goed. Zo kijken alsof je het voor het eerst ziet, dat vind ik mooi. Ik kan soms staan dromen bij een straal water uit de kraan: wat is water toch een wonderlijk goedje. Ik bedenk dan hoe veel fantasie God heeft om zo iets grappigs te bedenken als water. Probeer ik het te vangen, loopt het tussen mijn vingers door. Het pas zich gemakkelijk aan aan de vorm waarin het terecht komt. Het stroomt en vloeit weg, het droogt op in de zon, maar is dan niet verdwenen, het is waterdamp geworden. Als er genoeg damp in de lucht zit, worden het druppels, dan regent het. Het bevriest, smelt, stroomt naar de laagvlakte en voegt zich bij de zee, waar het opnieuw wordt opgenomen in een regenwolk. Je staat toch perplex als je dat beseft? Je moet wel eerbied en respect voelen. Hoe belangrijk is water? We bestaan zelf voor een groot deel uit water, een voldragene baby zelfs voor 70 procent. Hoe ouder we worden, hoe droger ons lichaam wordt. Heel oude mensen bestaan nog maar voor 40 of 45 procent uit water. Ben jij al droog achter je oren? Uit: "Toeval bestaat niet" door Joke Verweerd.

Kliederkerk, Een frisse blik op kerk-zijn

Vijf jaar geleden ging Kliederkerk van start, nu zijn er meer dan 150 lokale kliederkerken. Het concept "Kliederkerk" bestaat uit drie delen. "Samen delen, samen vieren en samen eten." Bijbelverhalen staan centraal. Sommige gemeenten organiseren een paar keer per jaar een kliederkerk als activiteit voor

gezinnen van buiten en binnen de kerk. Klieder-kerk trekt vooral jonge gezinnen, een doelgroep die bestaande gezinnen vaak lastig kunnen bereiken. Een derde hiervan is niet gelovig. Steeds meer ouders zeggen: Ik geloof niet maar wil mijn kinderen wel graag wat bijbel-verhalen meegeven. Ook jonge ouders die wel geloven, zitten niet elke zondag in de kerk. Ze doen liever als gezin iets met kerk en geloof dan dat de kinderen naar de crèche of kindernevendienst gaan. Onze kerkdiensten zijn gericht op taal, bij Kliederkerk wordt ook creativiteit ingezet om meer over God te ontdekken. Daardoor komen verhalen en ge-loofsthe-ma's opeens op een heel andere manier binnen. Aan het eind van zo'n viering wordt vaak een zegenlied gezongen, gaan kinderen onder een parachutedoek staan en geven hun ouders hen een zegen mee. De eeuwenoude zegen uit de Bijbel wordt op een heel nieuwe manier meegegeven. Zo ga je op een andere manier naar bestaande rituelen en kerkvormen kijken. Mensen die zich aanmelden met een nieuwe kliederkerk, worden vanaf de start begeleid door de dienstenorganisatie. Er komen kant-en-klare programma's en toerustingsmateriaal beschikbaar. Ook kan er een handleiding gedownload worden. Durf je je te laten verrassen door kinderen, door mensen van buiten de kerk? En durf je te geloven in de kracht van bijbelverhalen, ook als het moeilijke of spannende verhalen zijn? Uit: Woord en Weg, door Jedidja Harthoorn

Citaatvan Otto Ludwig: *De mens moet niet zorgen dat hij in de hemel komt, maar dat de hemel in hem komt.*

Namens de kerkenraad van de Protestantse gemeente Blankenham

C.A. Appelo-de Ruiter, scriba

Blokszijl PROT. GEM.

Protestantse Gemeente Blokszijl
Scriba: Karin Rozendal
tel. 23327236, pgb4@xs4all.nl
Kopij wordt verzameld en verstuurd door:
dhr. Henk van Dalen
tel. 0527 291285
hvandalen03@hetnet.nl

Dienst zondag 13 oktober.

Scheerwolde, De Wielewaal 10.00 uur. Voorganger ds. J. Vonk. Organist dhr. J. Floor. Collecte: 1e kerk in actie wereldvoedseldag, 2e eigen kerk, 3e eigen pastoraat. Komende zondag is er zoals gewoonlijk ook weer koffie drinken. Wees allemaal hartelijk welkom.

Pastoraat. Er zijn geen ziekenhuisopnames te vermelden. Mw H.F.Marsman-Uilenreef, Reggersoord, Reggersweg 1 7943 KC Meppel verblijft nog steeds daar. Wel wensen wij ieder die herstellende zijn alsook onze zieken veel sterkte en Gods nabijheid toe en hen gedenken we in onze gebeden.

De waarheid wint gestalte, de duisternis verdween.

Gij slaat uw eigen mantel der liefde om ons heen.

Lied 851 : 9

Verjaardag en jubilea

Voor hen die de komende week jarig zijn of een jubileum te vieren hebben: van harte gefeliciteerd. We hopen dat u/jullie een fijne dag hebben!

We gaan beginnen

Dinsdagavond 8 oktober 19.30 uur, Consistorie: Theologiseren aan de kolk. Net als vorig jaar lezen en bespreken we met elkaar de tekst die centraal zal staan in de eredienst van zondag 13 oktober. Dat zal zijn Genesis 32, 23 – 32 en Lucas 18, 1 – 8. Bijbelse verhalen lezen is verassend en boeiend, een ware ontdekkingsreis! Nieuwe perspectieven, nieuwe horizons verschijnen. En meestal smaakt het naar meer! We komen bij elkaar in de consistorie en al met al duurt het een uurtje. Kom maar een keer kijken. In verband met de koffie is opgave (ijvonk@hetnet.nl) wel zo prettig.

Catechese, Wandelgroep en Kookgroep.

Dinsdagavond 1 oktober jl. zijn we gestart met de catechese. Een fijne groep van 10 enthousiaste jongeren. De eerste keer zijn we niet zo lang bij elkaar geweest, maar genoeg om even bij te praten. De volgende keer (15 okt) zal ik (ouderwets) dia's laten zien over ons verblijf in Chile bij de Mapuche-indianen en vertellen over hun manier van leven en hun geloof.

Daarna was er vrije inloop voor mensen die graag samen willen koken en/of wandelen. De opkomst had wat groter gekund, maar ook daar hebben we toch enkele spijkers met koppen kunnen slaan. Wat het koken betreft, willen we ds Han Wilmink uitnodigen om een keer met ons bijbelse recepten te gaan koken. U hoort daar binnenkort meer over.

Wat het wandelen betreft, daarmee willen we starten in Jorwert door een bezoek te brengen aan Nij Kleaster. Over de invulling van een dergelijke wandeling (Kleaster-kuijer) kunt u lezen op de website. Een definitieve datum hoop ik u te geven op de volgende zondagsbrief en waar en hoe u zich kunt opgeven. Vervolgens kunnen we kijken hoe we het wandelen een vervolg kunnen geven (ik heb al een idee!). **Kroonluchters zoeken poetser(s)** Het is weer zover: de kroonluchters zijn toe aan een poetsbeurt. Bent u, of ben jij, de poetser die wij zoeken? Neem dan even contact op met Gert Mooiweer (0612102227).

Ouderenmiddag in de Vierhoek

Op woensdag 9 oktober a.s. is er weer een gezellige ouderenmiddag in de Vierhoek. Om 14.30 uur krijgt u een kopje koffie of thee en daarna starten wij met het programma. De middag duurt tot ongeveer 16.00 uur. Dela en Gera (wie kent hen niet...!) komen ons vertellen over het Rode Kruis en alles wat daarmee te maken heeft. Natuurlijk ook waarmee zij zelf

NAJAARCONCERT?

Mail naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

voor het Rode Kruis bezig zijn. Ik weet dat dat al vele jaren het geval is! Na de pauze sluit ds. Jelle Vonk daar met zijn verhaal enigszins op aan. Iedere oudere in en om Blokszijl en Scheerwolde is van harte welkom. Graag tot 9 oktober in de Vierhoek!

Koffie Wielewaal

We zijn als kerkelijke gemeente blij dat er weer een enthousiast stel is die "De Wielewaal" gaan exploiteren. Sinds 1 juli 2019 is de exploitatie in handen van Maureen en Kevin. Het is fijn dat we gebruik kunnen blijven maken van De Wielewaal. De Wielewaal wordt commercieel geëxploiteerd en dat houdt in dat er normaal gangbare horecaprijzen worden gehanteerd. Dit heeft ook gevolgen voor ons koffiemoment na de dienst. We worden geconfronteerd met oplopende kosten voor het koffiedrinken aldaar. Toch willen we heel graag gebruik blijven maken van De Wielewaal.

Daarom onze vraag, zou u bij het geven van uw (vrijwillige) bijdrage voor uw kopje koffie hiermee rekening kunnen houden? We willen graag de ontmoeting onder het genot van een kopje koffie in stand houden, maar we moeten ook onze uitgaven goed in het oog blijven houden. Dus niets moet, maar als het even kan... de Kerkenraad

Vernieuwing KinderKerk

De KinderKerk zal vanaf nu worden geleid door 1 leiding voor 2 groepen. De KinderKerk start om 10.00 in de consistorie voor de kinderen vanaf 3,5 jaar t/m groep 3. De kinderen van groep 4-8 starten in de kerk en komen voor de eerste schriftlezing naar de KinderKerk. De kinderen worden dan door een van de ouderlingen vanuit de kerk naar de consistorie ruimte gebracht. Ze sluiten dan aan bij de andere kinderen. Alle kinderen en leiding komen dan voor het slotlied terug in de kerk, zodat we gezamenlijk de dienst kunnen afsluiten.

In Scheerwolde is er KinderKerk voor 1 groep, vanaf 3,5 jaar tot groep 8. Alle kinderen gaan dan met de leiding voor de eerste schriftlezing naar de KinderKerk ruimte. Ze komen dan voor het slotlied weer terug in de dienst. Tijdens bijzondere diensten, zoals dopen, advent en 40-dagettijd periode, Palmvasen, Pasen, Pinksteren en Kerst loopt het anders. Alle kinderen starten dan eerst in dienst en gaan dan gezamenlijk met de leiding naar de KinderKerk. Alle kinderen komen dan voor het slotlied terug in de dienst.

Nieuw redactielid zondagsbrief

Zoals wellicht bekend heeft Wilmien Driezen aangegeven te willen stoppen met haar redactiewerk voor de zondagsbrief. Wij kunnen nu bekend maken dat wij een nieuw redactielid gevonden hebben in de persoon van Geke Ploer – Marsman. Daar zijn wij heel blij mee! Wilmien zal nog één kwartaal

het redactiewerk op zich nemen. Daarna neemt Geke het stokje over. Geke, van harte welkom! Wilmien en Annie

Bezoekdienst

Jarig op 11 oktober mw C van Beek-Oord, 78 jaar, Steenwijk-diep zuid 14, Scheerwolde; op 12 oktober dhr H. Winter, 86 jaar, Zuiderpolderweg 19, op 27 oktober mw G. Leeuw-van Benthem, 87 jaar, Slingerpad 2, op 31 oktober mw M. H. Spin-Ziel, 75 jaar, Barend Loosweg 47. Allen te Blokszijl. U, allen van harte gefeliciteerd en een fijne verjaardag gewenst. Namens de bezoekdienst Marie Dijkman-van der Sluis.

Facebook

Wordt vriend op facebook van de kerk Blokszijl- Scheerwolde en we delen met u en jou de bijzondere activiteiten, die er zijn in en om de kerk!

Kopij eerstvolgende nummer voor het nummer dat vrijdag uitkomt: kopij tot uiterlijk zaterdagmiddag 12.00 uur naar Henk van Dalen hvandalen03@hetnet.nl

Giethoorn

Predikant Ds.A.C.J. van Waard-Pieterse, De Elzen 20, 8355 CX Giethoorn, 0521-362555 astridvanwaard@hotmail.com
Scriba: Harry Besselse, p/a Beulakerweg 78a, 8355 AK Giethoorn, 0521-344266 scribagiethoorn@gmail.com
giethoorn.protestantsekerk.net
Kerkrentmeesters bankrek.nr NL69 RABO 0322 0010 80
Diaconie bankrek.nr: NL39 RABO 361 2597 51

Eredienst. Aanvang 10.00 uur.

Op zondag 13 oktober gaat ds. J.G. Zomer uit Staphorst voor. De organist is de heer A. Nijmeijer en mevrouw P. van Wieringen is de dienstdoende ouderling. De uitgangscollecte is bestemd voor het onderhoud van de gebouwen. Tijdens de diensten zal er oppas aanwezig zijn voor de kleintjes. Kerkvervoer: Hans Spitzzen, tel. 360322.

De doop vieren

Het is altijd een bijzonder moment: een vader en een moeder die een kind ten doop houden. God verbindt Zijn Naam aan de naam van het kind. Zo'n moment zou je wel willen vasthouden. Afgelopen zondag 6 oktober werd aan Ties Martin Pastink, zoon van Henk en Marloes Pastink en broertje van Lize, de Heilige Doop bediend, te midden van de gemeente en familie. Na de bediening van de doop werd het gedicht: "Hemelslief" voorgelezen door de dienstdoende ouderling en de doopkaars en boekje overhandigd. De kinderen van de zondagsschool gaven een grote zachte doek als cadeautje waarop ze samen met de juffen een afdruk van hun handjes in verf op hadden gemaakt. Na afloop van de feestelijke dienst werd de gemeente uitgenodigd om de ouders te feliciteren met de doop van Ties. Het volgende lied werd door de gemeente gezongen na de doop van Ties.

BIJZONDERE THEMADIENST?

Mail naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

Vervolg van pagina 11

“Mensenkind waar kom jij vandaan?”

Mensenkind, waar kom jij vandaan, amper geboren en nog geen naam, totdat twee mensen, een man en een vrouw zeggen: wat houden wij van jou: Ties is je naam.

Mensenkind, kijk de mensen nou, zij willen niet meer zonder jou, worden je vrienden en geven een hand, nemen je mee naar het mensenland: Ties is je naam.

Mensenkind, jij bent niet alleen, ook al moet je door 't water heen wij gaan met jou en we gaan tegelijk, totdat wij zijn in het koninkrijk: Ties is je naam.

Iedereen is zo'n mensenkind vragend totdat hij wordt bemind, gaande en staande in weer en wind, totdat je samen een antwoord vindt: Ties is je naam.

Een hartelijke groet van Marjolein Petter en voor u allen een gezegende week.

Kuinre

Protestantse Gemeente Kuinre
Henric de Cranestraat 41
8374 KL Kuinre

Scriba: scriba-kuinre@live.com

www.kuinreblankenham.
protestantsekerk.net
www.facebook.com/
pkkuinreblankenham

Zondag 13 oktober

De dienst begint om 10.00 in de Protestantse kerk te Kuinre. Het is een speciale kinderdienst. In deze dienst staan de kinderen centraal. Maar ook voor de andere kerkgangers wordt het een fantastische dienst. Met de voorbereidingen is de leiding van de zondagsschool al aan het denken gezet. Op de startzondag hebben de kinderen papertjes in de geloofsboom opgehangen. Op deze papertjes hebben zij 'een goed verhaal' geschreven. Tijdens deze dienst zal mevr. Liesbeth Winters-Jonas uit deze geloofsboom een goed verhaal nemen en daarmee in de dienst aan de slag gaan. Allen van harte welkom!

Steenwijkerwold

Predikant: ds. E. van Veen,
tel. 58 85 68, ericveen@ziggo.nl

scriba: S.C. Offringa, Mariënwold 13,
8341 PZ Steenwijkerwold
tel. 06 - 30 22 43 38,
scriba@pk-steenwijkerwold.nl
Kerkelijk bureau: kerkelijkbureau@
pk-steenwijkerwold.nl

Zondag 13 oktober

Aanvang: 09.30 uur. Voorganger: ds. E. van Veen. Organist: Marjo Withaar. Ophaaldienst: dhr. P.H. van Buiten. Bloemendienst: fam.

H. Oord. Eindcollecte: Wereldvoedseldag. Deze dienst belooft een bijzondere dienst te worden. In deze dienst zal namelijk Daan Klaverdijk gedoopt worden, het derde kind en derde zoon van Jolanda en Sibbe Klaverdijk, broertje van Jan en Ruben. We hopen met elkaar op een feestelijke dienst.

Gezamenlijk concert De Woldklank en TOP Onna
Zaterdag 12 oktober ontmoeten brassband en fanfare elkaar in de Protestantse Kerk te Steenwijkerwold. Chr. Brassband de Woldklank en muziekvereniging TOP Onna zullen dan een concert verzorgen. Beide verenigingen zullen apart te beluisteren zijn, maar ook zullen de korpsen gezamenlijk voor het voetlicht treden. Een ideale avond voor de liefhebbers om te luisteren naar brassbandmuziek en fanfaremuziek. Het concert begint om 20.00 uur en de toegang is gratis. Wel wordt er aan het eind een deurcollecte gehouden. Leden en dirigenten van De Woldklank en TOP hopen veel luisteraars te mogen begroeten. Albert Bosscha, voorzitter Chr. Brassband De Woldklank

Bezoekersoverleg

Op woensdagavond 16 oktober staat er een bezoekersoverleg gepland in Hoogthij. Dit overleg begint om 19.30 uur. Iedere bezoeker ontvangt voor dit overleg een persoonlijke uitnodiging.

Kijk op geloof

U wordt van harte uitgenodigd voor een bijeenkomst van de gespreksgroep op maandag 21 oktober om 19.30 uur in de consistorie. Het onderwerp van bespreking is “Laatste oordeel”. Ds. Veldhuis stelt ons naar aanleiding van hoofdstuk 49 van zijn boek voor de volgende vragen: 1. Is het voor jou een mooie en belangrijke gedachte, dat God met zijn laatste oordeel, de hoogste rechter is over alles en iedereen? Waarom wel/niet? 2. Ben je wel eens bang voor het (laatste) oordeel van God? Kun je er iets over zeggen? 3. Geloof en hoop je, dat alle mensen, ook de ergste misdadigers, na hun dood nog een herkansing krijgen om schuld te belijden en alsnog te kiezen voor Gods liefde en vergeving? Waarom wel/niet? 4. Geloof jij dat de hel bestaat? Licht eens toe. 5. Als je terugkijkt op je leven tot nu toe, zijn er dan dingen/keuzes, waarvan je veel spijt hebt? Kun je er iets over vertellen?

Lutherzangavond

De Raad van Kerken Steenwijk e.o. nodigt u uit voor de Lutherzangavond op zondag 27 oktober a.s. om 19.00 uur in de Grote of St. Clemenskerk te Steenwijk. Samen zingen en luisteren naar het Chr. Mannenkoor Steenwijk onder leiding van Marco Hoorn. Arjan Kroes zal het koor en de samenzang op het orgel begeleiden.

Inzameling voor Dorcas

In de week van 3 tot en met 10 november vindt de traditionele landelijke inzamelingsactie plaats voor Dorcas. Dit is al de 24e editie. De diaconie heeft besloten om dit jaar een collecte te bestemmen voor deze actie. Er worden geen spullen ingezameld, wij vragen aan u

JEUGDDIENST?

Mail naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

een financiële gift. Deze collecte zal worden gehouden op zondag 27 oktober, dit in verband met het al vaststaande collecterooster. Doet u mee? Mocht u niet in de gelegenheid zijn om via de collecte in de kerk uw steun te geven, dan kan dit ook via een overmaking op de rekening van de diaconie.

NL29RABO 0149094353 ten name van diaconie PKN Steenwijkerwold. In het werkgebied van Dorcas hebben mensen het moeilijk. Voedselhulp is nog steeds hard nodig. Wist u dat er vandaag de dag nog ruim 795 miljoen mensen honger lijden? Net als u legt Dorcas zich hier niet bij neer en komt in actie voor de allerarmsten. Het thema dit jaar is 'omdat we om hen geven'.

Dag van de Dialoog Steenwijkerland

Doet u in 2019 ook weer mee? Heeft u ook zo genoten van de bijzondere dialooggesprekken? Of was u er nog niet bij en bent u nieuwsgierig door alle positieve berichten? Dag van de Dialoog in Steenwijkerland zullen we houden op donderdag 7 november. Het thema is deze keer: “Bevrijding”. Neem uw vrienden, burens en kennissen mee en laat ze kennismaken met de Dag van Dialoog. We verwachten een leuk gesprek en lekker eten. Voor nadere informatie en/of aanmelding kunt u mailen naar: aanmelden@dag-vandedialoogsteenwijkerland.nl Meer informatie kunt u ook vinden op: www.dagvandedialoogsteenwijkerland.nl Met vriendelijke groet, Namens het projectteam Steenwijkerland, Faruk Ersoy

Kontakt

Begin november verschijnt weer het volgende nummer van Kontakt. Kopij voor dit nummer kunt u tot en met woensdag 23 oktober sturen naar: kerkelijk-bureau@pk-steenwijkerwold.nl

Bloemen

De bloemen uit de dienst van zondag 6 oktober zijn met een hartelijke groet en een bemoeidiging gebracht bij mevr. T.J. Kuiper-van Drogen aan de Pastoor Muitemanstraat.

Ambtsdragers gezocht

In oktober zal een aantal ambtsdragers hun taak neerleggen, omdat zij zich al vele jaren zich hebben ingezet in het opbouwen en in stand houden van onze Protestantse Gemeente, en omdat hun termijn er op zit. De kerkenraad is ze zeer erkentelijk voor de energie die ze hebben gestoken in al het werk dat zij in deze periode hebben verricht. Maar het werk moet natuurlijk wel doorgaan. Daarom vraagt de kerkenraad aan u om bij uzelf na te gaan of u zich wilt inzetten voor onze kerk als diaken, want anders hebben wij straks geen diakenen meer. Eén van de beide ouderlingen, mevr. Roeli Boer, gaat over een tijdje starten met nierdialyse, en is dan ook minder beschikbaar. Dus ook nieuwe ouderlingen zijn van

harte welkom. Misschien kent u wel iemand waarvan u denkt dat hij of zij geschikt is om een taak te verrichten in de kerkenraad. Dit kunt u doorgeven aan één van de kerkenraadsleden. Mocht u meer informatie willen, neem dan contact op met één van de ouderlingen of diakenen of met de predikant.

Overijsselse vertellingen

Uitgeverij SenS in Tuk staat op het punt het boek “Overijsselse vertellingen van ds. Pieter Heering” (eind 19e eeuw) uit te brengen. Zoals wellicht bekend was Pieter Heering dominee in Steenwijkerwold in de jaren 80 van de 19e eeuw. Ondanks deze tijdspanne staan de verhalen van Pieter Heering nog steeds overeind, en het was mede om deze kwaliteit dat uitgeverij SenS de verhalen opnieuw wil uitgeven. Dit in samenwerking met de IJsselacademie, het Plantenfonds en Dr. Harrie Scholtmeijer (dialectoloog). Het boek is een semiwetenschappelijke uitgave waarbij de nadruk ligt op de verhalen (in het Hollands, behalve de dialogen die in het dialect zijn), die zich stuk voor stuk in het Steenwijkerwold van toen afspelen. Zo'n bijzondere publicatie kent een financieel risico. Om deze zo klein mogelijk te houden bieden wij het boek aan voor een gereduceerde intekenprijs: van €18,50 voor €14,90, excl. portokosten. Het boek telt rond de 250 blz., met drie tekeningen van Jozef Israëls. U kunt intekenen op website: www.senseuitgevers.nl Op de websitepagina Overijsselse Vertellingen. Het e.e.a. wijst zich dan vanzelf. U kunt op deze site bestellen en betalen.

Overleden

Op vrijdag 4 oktober is overleden Willy Wijcherson-Schuurer, op de leeftijd van 86 jaar. Haar dood kwam plotseling voor kinderen en kleinkinderen. Op donderdag 10 oktober nemen we om 13.30 uur afscheid van Willy Wijcherson-Schuurer in Hoogthij, waarna de begrafenis zal plaatsvinden op het Thijhof. Wij wensen de familie veel sterkte en Gods nabijheid toe in dit verlies

Wij leven mee

Als u iets te melden heeft of door te geven betreffende pastoraat, neem dan gerust contact op met één van de ouderlingen of met de predikant. Het leven van mensen is vaak een weg van op en neer. Zo ook in onze gemeente. Sommige mensen hebben veel zorg nodig. Er zijn ook mensen voor wie de toekomst onzeker is of die wachten op spannende behandelingen of nadere onderzoeken. En dan zijn er de mantelzorgers die soms zwaar belast worden, maar hun werk met veel liefde doen. Alle zieken en hun verzorgers sterkte toegewenst!

Omzien naar elkaar

Pastoraat in onze kerkgemeente is in de eerste plaats het omzien naar elkaar in het dagelijkse leven. Op basis van ons geloof zijn we met elkaar verbonden en geven we zorg aan wie dat nodig heeft. De pastorale zorg wordt door de gemeente in het bijzonder toevertrouwd aan de predikant en ouderlingen, wat wel moeilijker wordt nu we nog

maar twee ouderlingen hebben. Daarnaast zijn er de bezoekers die contacten met gemeenteleden onderhouden. Indien u behoefte hebt aan pastoraal contact of een gesprek, kunt u altijd direct contact opnemen met de predikant of ouderling.

Tenslottede

Afgelopen vrijdag hebben wij afscheid genomen van mijn schoonmoeder, die op maandag 30 september is overleden.. Zij is 84 jaar geworden. De laatste jaren woonde zij niet meer thuis vanwege dementie. Het is een vreemde gewaarwording om in een paar weken tijd afscheid te noemen van twee ouders, mijn vader en nu mijn schoonmoeder. Het is voor ons een troost dat zij rustig is heengegaan. Wij vertrouwen haar nu toe in de handen van onze Vader.

Nooit heeft iemand U gezien en toch getuigen veel mensen van Uw trouw en liefde.

Onverwacht hebben ze die soms ervaren, meestal door middel van mensen: werkers voor mensen in nood vechters voor eerlijkheid en respect brengers van vrede en heil arbeiders in de wereld van de armoede. Daar waar deze liefde is en gebeurt daar wilt U zijn, hebt U ons beloofd. Dat het vandaag waar mag zijn en alle dagen van ons leven.

Met vriendelijke groeten,
ds. Eric van Veen

Vollenhove

Hervormdvollenhove.nl
redactie@hervormdvollenhove.nl

Predikant Vollenhove-stad: ds. D. Wolters, Steiger 27, 8325 HB Vollenhove tel. 0527-239291
predikantstad@hervormdvollenhove.nl

Predikant Vollenhove-Ambt: ds. H.J.H. Pap, Leeuwte 88, 8326 AD Sint Jansklooster tel. 0527-239504 predikantambt@hervormdvollenhove.nl

Scriba: Dhr. H. Wijermars, Postbus 82, 8325 ZH Vollenhove. tel. 0527-243860 scriba@hervormdvollenhove.nl

Koster Grote Kerk: dhr. G. Bos, tel. 0527-241951. Beheerder Hervormd Centrum "Tilvoorde": mw. N. Lassche-Remijnse, Tilvoorde: tel. 0527-241538 tilvoorde@hervormdvollenhove.nl

Koster Kapel: mw. G. van Dalen, tel. 0527-246767 kapel@hervormdvollenhove.nl

13 oktober om 10:00 uur in de Grote Kerk, in deze gezamenlijke gezinsdienst hoopt ds. H.J.H. Pap voor te gaan. De organist is mw. C. van de Berg en het lied voor de dienst is Lied 1014. Collectes: Edukans, instandhouding van de eredienst, energiekosten. De autodiens wordt verzorgd door fam. Wouters, telefoon

Vervolg van pagina 12

241041. Er wordt in Tilvoorde op de jongste kinderen van onze gemeente gepast door: Pascal Mooiweer en Jetty Jongman. Er is een kindernevendienst voor de kinderen van groep 1,2 en 3, dit wordt verzorgd door Henriëke Mosterdijk en Jellien Driessen. Er is een kindernevendienst voor de kinderen van groep 4,5 en 6, dit wordt verzorgd door Geen KND (gr.4-6).

13 oktober om 19:00 uur in de Kapel, in deze dienst hoopt ds. D. Wolters voor te gaan. De organist is dhr. J. P. van Eerde en het lied voor de dienst is Lied 1008. Collectes: Edukans, instandhouding van de eredienst, energiekosten.

Agenda

13 oktober 2019 om 17:00 uur, Gast aan tafel, de Voorhof.

15 oktober 2019 om 09:30 uur, Leesgroep "Preken van Bonhoeffer", Voorhof.

16 oktober 2019 om 10:00 uur, Bijbelkring "60+ Stad", Tilvoorde.

29 oktober 2019 om 09:30 uur, Leesgroep "Preken van Bonhoeffer", Voorhof.

29 oktober 2019 om 20:00 uur, Consistorie Ambt, Kapel.

Bij de middagdienst van 13 oktober

Tijdens deze dienst zullen we luisteren naar Paulus brief aan de Kolossenzen. Aan het eind van hoofdstuk 3 en begin van hoofdstuk 4 geeft Paulus slaven en meesters aanwijzingen hoe met elkaar om te gaan. Blijkbaar heeft het evangelie van Jezus Christus ook alles te maken met verhoudingen op de werkvloer. Hierover hopen we dan zondagavond verder na te denken!

Focusnieuws

In januari starten we met het FocusTraject. De komende maanden bereiden we ons hierop voor.

Focusteam

Het focusteam komt aanstaande maandag voor het eerst bij elkaar. We zullen elkaar beter leren kennen en taken verdelen. We hopen dan ook beter zicht te krijgen op wat onze taken de komende periode zullen zijn.

Kerkenraad

Afgelopen zaterdag heeft de kerkenraad een heidag gehad, die in het teken stond van Focus. We hebben met elkaar besproken hoe we geestelijk leiding willen geven aan dit proces. In een volgend kerkblad zult u een verslag hiervan lezen.

Kringwerk

Eén van de belangrijkste pijlers van het focustraject is het kringwerk. We geloven namelijk dat juist in kleine groepen de gesprekken over ons geloof en getuigenis het beste tot hun recht komen. Daarin kunnen we de thema's die ons zondags in de verkondiging worden aangereikt verder worden doorgesproken. In kleine groep kun je beter bespreken wat het concreet voor jou betekent. We willen daarom alle gemeenteleden uitdagen om aan te sluiten bij een bestaande kring, of een nieuwe kring te vormen! Daarbij kunnen we zoeken naar wat voor jou het beste is. Ben je een dagdeel vrij? Dan kun je die benutten. Heb je een volle agenda? Mis-

schien is een ontbijtkring wat voor je? Of een vroege-vogels-op-zaterdag-kring? Heb je 's avonds meer tijd, of op zondag? Alles is mogelijk! Stuur een mail naar focus@hervormdvollenhove.nl en geef daarbij je wensen en mogelijkheden aan en wij overleggen met jou wat een geschikte kring voor je zou zijn!

Giften

Het College van Kerkrentmeesters ontving via ds. Pap €100.00 voor de kerk. Hartelijk dank voor deze gift.

Bloemengroet

Er zijn in de afgelopen weken, als teken van medeleven en als groet van de gemeente, bloemen gebracht bij dhr. De Olde, Veneweg 1, bij mw. van der Linde- Oort, Leeuwte 40, bij dhr. en mw. Rook- Rook, Heetveld 55: zij waren 23 sept 25 jaar getrouwd, bij dhr. en mw. Mondria- Rook, Monnikenweg 7: zij waren 25 sept 60 jaar getrouwd, en bij Joke en Jurrie Jonas, Europa-ring 118 in Wierden als dank voor hun jaren lange inzet voor de vakantie week in Hydepark te Doorn. Ook zijn er bloemen bezorgd bij mw. Smit - Schaap. van Smirenstraat 15, bij dhr. en mw. de Bruin - Klaver, Aak 11; zij waren 23 september 25 jaar getrouwd en bij dhr. en mw. Lok - Kwakman, de Voorst 8; zij waren 30 september 25 jaar getrouwd.

Schoenendoosactie

Denkt u aan de schoenendoosactie voor Actie 4Kids. De gevulde dozen kunnen a.s. zondag worden ingeleverd in de gezamenlijke gezinsdienst. Laten we samen deze mooie actie tot een succes maken.

Nieuws van Stichting Ankerboeken

Door bezoek aan de beurs zijn er weer veel nieuwe titels op voorraad. Verschillende dagboeken 2020 (grote aantallen speciale prijs), zakagenda's 2020 en kalenders 2020. Nieuwe uitgaven van de uitgeverijen Kok/Boekencentrum, Jongbloed/Ark en het Nederlands Bijbelgenootschap. Kom naar de markt om de boeken in te zien. Oktober kinderboeken maand! Kijk naar de aanbiedingen in de kraam. U kunt ook bestellen via nfo@ankerboeken.nl of www.ankerboeken.nl. We zien u graag dinsdag bij de kraam op de markt!

Een super gave kindertheatervoorstelling in de kerk!

In de herfstvakantie komt er een hele leuke kindertheatervoorstelling in de Grote Kerk. Matthijs Vlaardingerbroek, een bekende spreker, laat de kinderen op een verrassende manier kennismaken met de verhalen uit de bijbel. Hij gebruikt daarbij veel humor, goocheltrucs en interactie met de kinderen. Alle kinderen van de basisschool worden uitgenodigd. Maar de voorstelling is ook voor ouders, oudere/jongere broers en zussen een leuke activiteit in de vakantie! Dus allen welkom op

REGIONALE JEUGDBIJEENKOMST!

Mail naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

BIJZONDERE THEMA-AVOND!

Mail naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

maandag 21 oktober, aanvang 15.00 uur. Graag zien we jullie allemaal! De leiding van de kindernevendienst (kindernevendienst@hervormdvollenhove.nl) **What's up kids gaat weer van start!**

Wat betekent dat voor jou? Dat betekent dat we vanuit de kerk weer net als vorig jaar leuke activiteiten hebben bedacht speciaal voor alle Kids van de basisschool uit de groepen 6,7 en 8. Alle kinderen uit Vollenhove hebben inmiddels een uitnodiging gekregen. Mocht je toch onverwacht geen uitnodiging hebben ontvangen dan kun je contact opnemen met Karin Winters. Zij is het aanspreekpunt van What's Up Kids. Telefoon: 06-2322589. Dan zorgen wij er voor dat je alsnog eentje krijgt! Dus kom ook en doe mee!

What's Up Teens is weer van start gegaan!

Wat betekent dat voor jou!? Dat betekent dat we weer een mooi programma hebben samengesteld dit jaar! Je kunt deelnemen aan What's Up Thuis (vroeger catechisatie) en/of deelnemen aan What's Up Teens club. Dus kom ook en doe met ons mee!!!!

What's Up thuis wordt gegeven op: 12+ groep: donderdagavond 20-21 uur, Melcher van Eerde D v.d. Arestraat 2

14+ groep: maandagavond 19-20 uur, Heidi Kramer in Tilvoorde 16 + groep: maandagavond 20-21 uur, Elwin en Esther van der Linde Moespot 2

(16+ groep start de maandagavond 28 oktober na de herfstvakantie)

What's Up Teens club start in de week van 14-18 oktober. Deze groepen worden geleid door Henk Rook en Rick Bakker. Als er vragen zijn kun je contact opnemen met Henk (aanspreekpunt) telefoonnummer is: 06-18949012. Inmiddels heeft iedereen een uitnodiging en activiteitenkalender ontvangen, mocht dit niet het geval zijn, neem dan contact op met Henk dan zorgen wij ervoor dat je er alsnog eentje krijgt! Op vrijdagavond 1 november hebben we een mooie activiteit bedacht: "Volger zijn".... 19:30 -23:00 uur. Startlocatie Tilvoorde! Aanmelden kan voor 20 oktober via: whatsupvollenhove-teens@gmail.com.

Kontaktpunt

Voor de komende uitgave van het kontaktpunt kunt u kopij inleveren voor 15 oktober.

"Samen verder groeien"

Als het goed is heeft u allen het boekje "Samen verder groeien" binnen de deur gekregen. Hierin staan de activiteiten die dit winterseizoen door de PKN-kerken van Vollenhove en Sint Jans-klooster gezamenlijk worden aan geboden. Een aantal activiteiten zijn al van start gegaan. Zo zijn er al twee avonden geweest van de reeks van vijf gesprek-

avonden over een aantal kernbegrippen uit de Bijbel en het christelijk geloof. Ook is er een leesgroep begonnen die een aantal preken uit het boekje "Uit genade alleen" van Bonhoeffer gaan behandelen. Voor de volgende datums van deze twee gespreksgroepen kunt u het boekje raadplegen.

Andere datums Hete hangijzers

Op 17 oktober stond er een heet hangijzer gepland. Door omstandigheden kan deze niet doorgaan. Na een lichte verschuiving in de agenda, komen we tot de volgende data: 14 november: Tot de dood ons scheidt (Heidi Kramer)

12 maart: Verander de kerk, begin bij je hart! (Dick Wolters)

Vergadering bezoekdames Nieuw Clarenberg

Op woensdag 30 oktober hopen we elkaar weer te ontmoeten in de Kapel in Sint Jansklooster. De avond begint om 19.45 uur, vanaf 19.30 uur is er koffie en thee. We lezen verder in het boek van Jean-Jacques Suurmond, Meer geluk dan grijsheid. P. 41 Verlichting. Vriendelijke groet, Willy de Olde, Gé Knobbe, Ds. Hendri Pap

Vollenhove STAD

Ds. D. Wolters, Steiger 27, 8325 HB Vollenhove, 0527-239291
E-mail: predikantstad@hervormdvollenhove.nl
kerkelijk werker Mw. Heidi Kramer, tel. 0527-613766 of 06-30016897
E-mail: hkramer@hervormdvollenhove.nl

Bijbelkring 60+

Woensdagochtend 16 oktober is de eerste Bijbelkring 60+ van dit seizoen. Vorig jaar sloten ook mensen onder de 60 aan, voor wie de woensdagochtend een geschikt moment was. Iedereen is dus van harte welkom! Dit seizoen willen we ook als Bijbelkring ons bezig houden met het Focusmateriaal. Komende keer willen we het thema 'verwondering' bespreken, n.a.v. Filippenzen 1.

Eerst dit

Na aanleiding van de preek van afgelopen zondagmorgen werd mij de vraag gesteld welke podcast geschikt was om te gebruiken als stille tijd. Graag raad ik u de podcast 'Eerst dit!' aan van de EO en de IZB. Zie voor meer info: <https://portal.eo.nl/bijbel-podcast-eerst-dit/>

Met een hartelijke groet, Dick Wolters

Vollenhove AMBT

Ds. H.J.H. Pap, Leeuwte 88, 8326 AD, Sint Jansklooster, 0527-239504.
E-mail: predikantambt@hervormdvollenhove.nl
E-mail: scriba@hervormdvollenhove.nl

Meeleven met

Mevr. A. Mooiweer Visscher, Anijs 203 Vollenhove is weer thuis. Dhr. J. Rook, Barsbeek 37 in Sint Jansklooster, verblijft

in het ziekenhuis in Eindhoven. 'Heer onze God, het licht in onze ogen, het brood in onze hand, de aarde die ons draagt betekenen dat Gij dag in dag uit van ons blijft houden...'

Beste catechisanten,

Het catechisatie seizoen is weer begonnen. Jullie zijn van harte uitgenodigd om met ons na te denken over de vraag wat het betekent om God te vertrouwen, Jezus te volgen en Gods nieuwe wereld te verwachten. We hopen natuurlijk net al vorig jaar dat we weer op jullie kunnen rekenen. Zodat we er weer een leerzaam en gezellig jaar van mogen maken. Let op er is een wijziging betreft de aanvangstijden. Zie onderstaande tijden.: Groep 1 (leeftijd 12-13) 1e en 2e jaar voortgezet onderwijs, aanvang 17.00 - 17.45

Groep 2 (leeftijd 14 -16) 3e en 4e jaar voortgezet onderwijs, aanvang 18.45 - 19.30

Groep 3 (16+) aanvang 19.30 - 20.15

Belijdenis catechisatie, aanvang 20.15

We zien jullie graag op de maandagen in de Kapel Molenstraat te Sint Jansklooster. Met uitzondering van de herfstvakantie op 21 oktober, is er elke week catechisatie.

Hartelijke groet, Ds. H.J.H. Pap, Grietje de Olde en Heide Kramer

Grietje Dolstra- Bult in herinnering

Op 26 september 2019 is overleden Grietje Dolstra – Bult in de leeftijd van 90 jaar. Ze woonde Groenestraat 38 c in Vollenhove. De laatste weken waren zwaar. Op de kaart heeft de familie laten drukken: 'De strijd is gestreden, met telkens nieuwe moed...'

Tijdens de afscheidsdienst op woensdag 2 oktober 2019 in de Hervormde Kerk van Paasloo deelde dochter Hilda met ons herinneringen aan haar moeder. 'Onze moeder, Grietje Bult, is geboren op 22 mei 1929 in Paasloo, aan de Binnenweg, hier hemelsbreed honderd meter vandaan. Op de plaats waar wij vandaag afscheid van haar nemen na een leven van hard en veel werken. Zij trouwde in 1954 met Johannes Dolstra, onze vader. Voor hem verhuisde ze naar Kalenberg. Daar heeft zij aan de Kalenbergergracht in Noord de meeste jaren van haar leven gewoond. Daar heeft ze vier kinderen groot gebracht, mijnbroers Jaap, Gerard en mijn zus Geke en ik. Wij kennen onze moeder niet anders dan altijd bezig, stoffen, stofzuigen. Elke zaterdag ramen zemen en de stoep schrobben. Voor behangen en verven van de kamers in huis draaide ze ook haar hand niet om. Stil zitten kon ze niet. In Nieuw Clarenberg kwam ze in 2012, daar ging ze ook graag naar de zangurttjes, luisterde ze naar "Nederland zingt" en ging ze naar de bijbellesing. Tot het laatste moment werden alle liedjes meegezongen uit het hoofd. In 2017 kreeg ze een hersenbloeding. Haar geheugen liet haar steeds meer in de steek.

Lees verder op pagina 14

Verdieping voor studenten

Onderwerpen ‘waar je het normaal niet over hebt’. Paard-academy, Buro Ruis, Studentenpastoraat RE:LINK en Dominicanenklooster Zwolle slaan de handen ineen en organiseren themabijeenkomsten voor studenten. De avond over seks is al geweest, maar op het programma staan nog geld (16 oktober), dood (30 oktober) en eenzaamheid (6 november). Heftige thema's, maar toch is het belangrijk je hier een mening over te vormen. Ervaringen delen, verdieping en spreken zonder oordeel of moraal staan centraal.

Woensdag 16 en 30 oktober, woensdag 6 november, 20.00 uur, Zwolle, Voorstraat 17-19

Avond voor alleengaanden

God heeft ons geschapen naar Zijn beeld en wil een relatie met ons aangaan. En Hij wil ook dat we niet alleen leven, zo heeft Hij het niet bedoeld. Maar wat als je wel alleen bent? In de Bijbel is niet veel aandacht voor dit thema. Marije van de Berg spreekt erover, en legt de nadruk op de verbinding met God en met elkaar. Na afloop is er een hapje, een drankje en muziek.

Donderdag 31 oktober, 19.30 uur, Apeldoorn, De Basis, gebouw 055, Condorweg 1, toegang gratis

Stay Tuned Festival

Voor de derde keer vindt het Stay Tuned festival plaats in Hoogeveen. Een muziekspektakel waar diverse bands aan meedoen. Doel van het festival is mensen in contact te brengen of te houden met het christelijk geloof door middel van muziek. Er zijn verschillende genres muziek, variërend van pop tot metal. Tot nu toe worden de bands Last Son of Eve, Dark Sky en Nobuts verwacht.

Zaterdag 16 november, 20.00 uur, Hoogeveen, Het Podium, Schutstraat 43, Staytunedfestival.nl

Onderzoek: wat is de waarde van de kerk?

Ongeveer een kwart van de Nederlandse bevolking is lid van een kerk. Waarom vinden mensen hun kerk belangrijk? Dat wil Actie Kerkbalans onderzoeken met een landelijke peiling die bestaat uit een aantal korte vragen. Invullen kost ongeveer tien minuten. Iedereen die betrokken is bij een kerk wordt opgeroepen om mee te doen aan het onderzoek. Met Actie Kerkbalans geven mensen jaarlijks een bijdrage aan hun eigen lokale kerk. De peiling achterhaalt het ‘waarom’ achter de giften. Omdat de peiling mede onder parochianen en gemeentelieden van de twee grootste kerkgenootschappen wordt gehouden, ontstaat er ook een beeld van de waarde van kerken voor onze samenleving.

Vrijdag 17 januari 2020 is de uitslag bekend. Meedoen kan via: www.kerkbalans.nl/peiling2020

Altijd vroeg ze: “Waar is Mike” (haar jongste kleinkind). Als ik er was zei ik altijd dat hij op school zat. Om hem maakte ze zich zorgen. We moesten goed op hem letten. Met gevoelens omgaan was moeilijk voor mijn moeder. Ze was hard voor zichzelf tot op het laatst...’ Tijdens de dienst zijn er kaarsen ontstoken door de zonen Jaap en Gerard, Mike heeft een gedicht gelezen, verder hebben we veel lievelingsliederen van Grietje gezongen. Ze zal gemist worden. Nagedacht hebben we over de woorden van Jezus in Johannes 14. ‘Ik ben de weg, de waarheid en het leven. Niemand kan bij de Vader komen dan door mij.’ We wensen familie, vrienden, kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen de nabijheid toe van Hem die het Leven is.

Onvrangt een vriendelijke groet vanuit de pastorie aan de Leeuwte, ds. H.J.H. Pap

Wanneperveen / Belt-Schutsloot

Ds. W.J. Menkveld, Veneweg 33
7946 LC Wanneperveen, 0522-701108
b.g.g. 06-40428018, jmenkveld@solcon.nl
Scriba: mevr. R. Lok-Lok,
Noorderweg 57, 8066 PW
Belt-Schutsloot, 038-3867486
scriba@pknwanneperveenbeltschutsloot.nl
Protestantse kerk Wanneperveen,
06-51038124
IBAN: NL27 RABO 0367 1544 63
t.n.v. het college van kerkrentmeesters van de Protestantse Gemeente Wanneperveen/ Belt-Schutsloot
www.pknwanneperveenbeltschutsloot.nl

Diensten 13 oktober
Belt-Schutsloot 09.30 uur -
Voorganger: ds. W.J. Menkveld - Jeugddienst
Wanneperveen 11.00 uur -
Voorganger: ds. W.J. Menkveld - Jeugddienst
Diensten 20 oktober
Belt-Schutsloot 09.30 uur -
Voorganger: ds. J. Mulderij, Zwolle.
Wanneperveen 11.00 uur -
Voorganger: ds. J. Mulderij, Zwolle.

In beide diensten is er een extra collecte voor kerk en onderhoud.

Oppas W'veen en BS: Zie www.pknwanneperveenbeltschutsloot.nl, onder: rooster.
Rooster bloemendienst W'veen
13/10 - jeugddienstcommissie
20/10 - Mw. H. Westerbeek-Smit en fam. J. Bosman.

Bloemen
De bloemen van zondag 6 oktober gingen in BS naar de heer K. Huisman. Hij is weer terug uit het ziekenhuis. De bloemen zijn in W'veen gegaan naar mw. A. Stoter omdat ze in het ziekenhuis heeft gelegen en naar mw. A. Oosterhof, zij is jarig geweest.

Verantwoording
In de maand september is door Jennie Klaver 3x €10 ontvangen voor de bloemendienst. De opbrengst van de collecte voor Kerk en Israël van 6 oktober in BS is €95,30 en in W'veen €57,60. De extra collecte voor

kerk en onderhoud van 6 oktober in BS bracht €88,20 op.

Belijdenis

Wie denkt er over belijdenis doen? Aarzel niet, het is zeker de moeite waard om daar een jaar mee bezig te zijn. Graag reactie op jmenkveld@solcon.nl

Uit de gemeente

De heer K. Huisman werd opgenomen in Zwolle. Zijn toestand was vorige week zondag kritiek, maar gelukkig gaat het weer beter en is hij inmiddels weer thuis. We hopen dat hij verder mag herstellen onder Gods zegnende handen.

Vanuit de Pastorie:
Hartelijke groeten,
Ds. Menkveld.

Willemsoord / Peperga / Blesdijke

Predikant: ds. Gerrit van den Dool
Pastorie: Steenwijkerweg 157
8338 LB Willemsoord
predikantwillemsoord@gmail.com
Telefoon predikant: 0521-346611
Scriba: Henry Bos, Steenwijkerweg 194
8338 LD Willemsoord, 0521-514587
kerk.willemsoord@hetnet.nl
Koster: mevr. T. Winters-de Boer,
0521-588515, Rentmeesters Prot.
Gem Willemsoord Peperga Blesdijke
IBAN: NL34 INGB 0000 9350 70

Zondag 13 oktober

Heilig Avondmaal 9.30 uur. In deze dienst hoopt onze eigen predikant ds. Gerrit van den Dool voor te gaan. Ouderling van dienst is Feikje Kloosterman en het orgel wordt bespeeld door Menno van der Vinne. De tafelcollecte is voor het diaconale project gevangenzorg. De ontvangst is door Ad Baars en de bloemen worden bezorgd door Femke Sijbesma. De opname wordt rondgebracht door Klaas Klarenberg en de zorg voor de kinderen is in handen van Gonny Logchies. De ophaaldienst wordt verzorgd door Geert Dedden (0521- 522489). Het lied voor de dienst is lied 280 vers 1, 6 en 7.

Collecten. Diaconie: €36,50; Kerkrentmeesters: € 47,78, uitgangscollecte schoenendoosactie: €231,10. De zendingsbus in het portaal bevatte €49,- Er zijn de volgende giften voor de kerk binnengekomen: €10,- € 40,- en € 100,-. Allen hartelijk dank voor uw gaven.

Bloemen. De bloemen zijn als groet en bemoediging bezorgd bij de heer Otto Ottema aan de Paaslereg.

Agenda. Op dinsdag 15 oktober is er kerkenraadsvergadering om 20.00 uur in het lokaal. Op woensdag 16 oktober komt Vrouwenvereniging Martha bijeen om 14 uur eveneens in het lokaal. Dhr. Bijlsma uit Drachten geeft een lezing over ijs en schaatsen.

Waar geloof het meest kost. “Bid voor ons.” Dat is vaak het eerste dat vervolgde christenen vragen. Zij kennen het belang van gebed uit eigen ervaring. Iedere week geef ik u een gebedspunt door: Ontheemde christenen uit de Sinai-woestijn in Egypte durven nauwelijks terug te keren naar hun huizen omdat IS-strijders

regelmatig inwoners ontvoeren. Vooral rondom de stad El-Arish is de kans op ontvoering groot. Teruggekeerde christenen overwegen om opnieuw te vluchten. We vragen uw gebed voor hen. **Kopij GZ.** De kopij voor het volgende zondagsblad kunt u inleveren tot uiterlijk zondag 13 oktober 12.00 uur bij de scriba. Het kan natuurlijk ook via kerk.willemsoord.nl

Op 1 oktober toogden vele boeren richting het malieveld om hun bezorgdheid over de ideeën van het kabinet te uiten. Dorpsdominee Pieter Goedendorp schreef er het volgende over: “Op deze 1ste oktober, de dag van de grote actie in Den Haag, wil ik jullie graag als dominee van je dorpskerk met deze mail een hart onder de riem steken. Als burger volgde ik de afgelopen tijd natuurlijk óók het nieuws. Ook ik maak me zorgen over het klimaat en krab me achter de oren over de oplossingen die worden aangedragen.

Met sommigen van jullie sprak ik in de afgelopen tijd al. Ik begrijp dat velen van jullie je de gebeten hond voelen en een sluitpost van de aandacht in onze samenleving. De verantwoordelijkheid die je (vaak al van generatie op generatie!) draagt, de manier van leven waar je voor staat, je rentmeesterschap en ervaringsdeskundigheid lijken naast je ondernemerschap niet mee te tellen. Dat de vlag op veel agrarische bedrijven vandaag ondersteboven hangt kan ik begrijpen: de nood is hoog en de maat is vol. Veel sterkte toegewenst dezer dagen. Het zijn moeilijke tijden en niet overal zal vol begrip op jullie acties worden gereageerd. Hopelijk lukt het deze dag een waardig, niet mis te verstaan protest te laten zijn. En dan daarna? Wie weet... groeit er uit tijden als deze ook wel iets nieuws! Een nieuw besef, nieuwe mogelijkheden, nieuwe kansen. Ik wens je een klip en klare erkenning toe van de onmisbaarheid van jullie sector voor de samenleving, een erkenning van de verantwoordelijkheid die je al lang en breed op je nam, en van de bereidheid om met liefde voor je dieren en het gewas en de mensen je werk te doen. Óók in jullie boer-zijn ligt een roeping. Ik wens je toe dat je met plezier aan die roeping gehoor zult kunnen blijven geven tot in lengte van jaren!”

Namens de kerkenraad wens ik u allen een goede week toe en een hartelijke groet.
Henry Bos ouderling-scriba

Van de predikant

Bij de diensten. Afgelopen zondag stond de dienst in het teken van de Actie Schoenendoos. Het was een feest om zoveel kinderen, met hun ouders, in ons midden te hebben. De kerk was opgetuigd met prachtig versierde dozen die, gevuld met nuttige zaken als

schoolspullen en speelgoed, hun weg zullen vinden naar kinderen in landen waar zij in moeilijke omstandigheden opgroeien. Komende zondag vieren we het Heilig Avondmaal. Daar klopt het hart van de gemeente. Het Evangelie vertelt veelvuldig dat Jezus met mensen maaltijd hield. Het was voor Hem uitbeelding van het Koninkrijk waar de rouwsluiers van de volken zijn weggetrokken, de macht van dood is tenietgedaan en de tranen zijn gewist. Iedere viering van Brood en Wijn mag een uitbeelding zijn van dat visioen. Voor de derde maal zullen we nadenken over de woorden van het Onze Vader. Ditmaal komt het gebed ‘Uw Koninkrijk kome’ aan de orde. Misschien kunnen we in plaats van ‘Koninkrijk’ beter lezen ‘Koningschap’. God is al koning van de wereld. Waar we om bidden is dat dat zichtbaar en tastbaar wordt alom, in levens van mensen, ook die van ons.

Tot slot een avondmaalsgedicht van Jaap Zijlstra.

*Het brood dat ons voor ogen staat
en zich geduldig breken laat,
is uw gedaante, lieve Heer,
Gij daalt als manna in ons neer.*

*De beker die de ronde doet,
het is de omloop van uw bloed.
Het spreekt van een geheimenis,
uw hartslag die ons leven is.*

*Uw bloed, het raakt de lippen aan,
de deurposten van ons bestaan,
de dood gaat aan ons hart voorbij,
o Lam van God, U loven wij.*

*Gij die een broodhuis voor ons zijt,
een wijngaard die het hart verblijdt,
Heer Jezus, die ons drenkt en voedt,
Gijzelf zijt onze overvloed.*

Een hartelijke groet aan u, aan jou, ds. Gerrit van den Dool

Tafelcollecte Heilig Avondmaal. Deze collecte staat in het teken voor de gevangenzorg in Nederland. Gevangenzorg Nederland zet zich in om vanuit een Bijbelse roeping hulp te bieden aan gevangenen, ex-gevangenen en hun familie. Concreet door de inzet van vrijwilligers in heel Nederland die bij hen op bezoek gaan in de gevangenis dan wel aan huis. Zij ondersteunen en begeleiden ook na verblijf in de gevangenis. Vrijwilligers bieden een luisterend oor en denken mee over het maken van een nieuwe start. Hun hulp is vaak heel praktisch door te helpen bij onder meer het vinden van huisvesting, werk en ontwikkeling van een sociaal netwerk. Dit werk dat voor het merendeel uitgevoerd wordt door hoogst gemotiveerde vrijwilligers wordt verstrekt in heel Nederland, zij worden aangestuurd door maatschappelijk werkers. De Diaconie beveelt deze collecte sterk bij U aan.

Familieberichten kunt u mailen: henriette@topic-cc.nl, of sturen: Topic, Burg. J.C. van den Bergplein 34, 7642 GT Wierden. Berichten die maandag vóór 10.00 uur binnen zijn, worden opgenomen in de krant van die week, die op vrijdag of zaterdag bij de abonnees arriveert. Het tarief is € 0,39 per mm hoogte, per kolom, exclusief 21% BTW. Eén kolom is ca. 4 cm breed. Familieberichten bestaan uit 2-koloms advertenties.

“De Bijbel geeft ons een sleutel om ons leven te begrijpen”

“In gesprek met niet-gelovigen moeten christenen zich niet opstellen als eigenaar van de waarheid. Alles draait om een open dialoog die begint met luisteren naar de echte vragen die mensen hebben, nieuwe vragen opwerpen, zoeker worden met de zoekers.”

DOOR KEES POSTHUMUS, APELDOORN

Aan het woord is Tomás Halík, Rooms-Katholiek theoloog uit Tsjechië en schrijver van theologische bestsellers als *Geduld met God* (2011) en het recente *Raak de wonden aan*. Begin maart was hij in Nederland en sprak in de lobby van zijn hotel met Maarten Vogelaar en Bas van der Graaf. Vogelaar is pionier in de Protestantse Kerk Amsterdam en richt zich op jonge mensen, onder wie veel studenten. Theoloog Van der Graaf begeleidt de veelal jonge pioniers in de hoofdstad. In hun werk zoeken zij de dialoog met mensen die buiten de kerk staan.

Welke ervaring heeft u in de dialoog met mensen die niet geloven?

“Ik groeide op in het seculiere, intellectuele, communistische Tsjechië, in een niet-kerkelijk gezin. Tot mijn achttiende had ik nooit praktiserende christenen ontmoet. Ik vond mijn weg naar de kerk via christelijke kunst. Ik studeerde ondergronds theologie en werd in het geheim tot priester gewijd. Als psychotherapeut werkte ik met alcoholisten en drugsgebruikers, nu werk ik veel met studenten. Ik ben gewend het gesprek aan te gaan met mensen die niet geloven. Ik ken hun vragen, hun taal. De juiste manier om met hen in gesprek te gaan is de dialoog. Dat begint met luisteren naar de echte vragen die ze hebben. In ons antwoord kunnen we nieuwe vragen oproepen. Ook wij christenen zijn zoekers.”

De juiste manier om met ongelovigen in gesprek te gaan is de dialoog. Dat begint met luisteren naar de echte vragen die ze hebben.

Welke taal is nodig voor deze dialoog?

“Veel taal die binnen de kerken wordt gebruikt is niet te volgen voor mensen daarbuiten. Onze

nieuwe taal moet mooi zijn, aardig, positief. God is schoonheid. Zelfs niet-religieuze mensen zeggen als ze in natuur of cultuur iets moois

zien: God, wat mooi! Het is belangrijk vragen te blijven stellen. Ik vraag vaak aan niet-christenen: hoe ziet die God, waar u niet in gelooft, eruit? Vaak komen ze dan met beelden en ideeën van een God waar ik ook niet in kan geloven.”

Welke taal geeft de Bijbel mee voor de dialoog?

“Je kunt de Bijbel niet lezen als een boek dat antwoord geeft op al je religieuze vragen. Het gaat erom ons leven en de bijbelverhalen met elkaar te verbinden. De Bijbel geeft ons een sleutel om ons leven te begrijpen. Ons leven geeft de sleutel om de schat die in de Bijbel is verborgen te ontdekken.

Maak van de Bijbel geen ideologie. Als ik in de Bijbel een bepaalde uitspraak lees, ga ik op zoek naar een tegenovergestelde tekst. Dat lukt bijna altijd. Wij veranderen, onze levens veranderen, en dat verandert de manier waarop de tekst tot ons spreekt. Jezus vertelde eenvoudige verhalen, vol humor, vol verrassingen, geheimen. Spring erin, heb het geduld en de moed naar het geheim ervan te zoeken. Laat je zekerheden gaan, stop nooit met zoeken. Jezus

HET IS BELANGRIJK Vragen te blijven stellen. Ik vraag vaak aan niet-christenen: hoe ziet die God, waar u niet in gelooft, eruit?

nodigt ons uit om die diepte in te gaan, in de dialoog met elkaar, met niet-gelovigen, met jezelf.”

In uw laatste boek zoekt u naast taal ook naar feesten, beelden, liturgie, rituelen. Hebben we meer dan woorden nodig?

“Zeker. Het viere van de feesten is een belangrijk element van ons bestaan. Voorafgaand aan Kerstmis en Pasen nodig ik vaak niet-religieuze vrienden uit om samen naar kunst te kijken die daar betrekking op heeft. Die beelden geven een andere kijk op onze traditie en raken de verbeelding en het hart van de mensen meer dan woorden. Dat is ook een manier waarop God in ons werkt. Ga hiermee naar de mensen toe, de stad in. Paus Franciscus zei op de dag voordat hij werd gekozen: ‘Jezus klopt op de deur, maar vandaag de dag klopt hij van binnenuit, om naar buiten te gaan. En wij moeten hem volgen.’ Zo kunnen we de reikwijdte van ons geloof vergroten.”

Als we naar buiten gaan, is het nodig uit onze comfortzone te stappen en kwetsbaar te worden. “Tegenover cynisme, valse zekerheden en spirituele luiheid past

ons gevoeligheid voor onze eigen twijfels, problemen, open vragen. Juist daarin kun je je verbinden

met mensen buiten de kerk. Ook zogenaamde niet-religieuze mensen kennen in hun leven zaken die voor hen heilig zijn. Vraag daarnaar, ongeacht de uitkomst. Niet als eigenaars van de waarheid en mensen die direct een antwoord weten op alle vragen.”

Hoe leren wij dat, met onze geschiedenis van macht en machtsmisbruik?

“Juist dat biedt de uitdaging onszelf te veranderen, de weg van verandering te gaan. Vaarwel te zeggen tegen een trots en zelfverzekerd christendom. De positie van macht heeft de kerk geholpen om de cultuur te ontwikkelen. Dat was goed. Nu is het tijd de stem van de stemlozen te zijn, de macht van de machtelozen.

Er is één plaats in de Bijbel waar Jezus uitdrukkelijk ‘God’ wordt

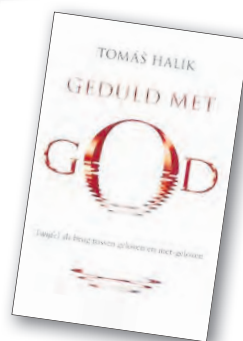
genoemd. Dat is wanneer Thomas Zijn wonden aanraakt en zegt ‘Mijn Heer, mijn God’. God is gewond, en juist daarin verbonden met ons mensen en onze wonden.”

Hoe helpt u mensen hun wonden te ontdekken, in een tijd waar succes en geluk van de beeldschermen spat?

“Dat vraagt om een diepgaande dialoog die de oppervlakkigheid overstijgt. Jezus laat zijn wonden zien en nodigt ons uit hetzelfde te doen. In het verhaal over de bloedvloeiende vrouw die Jezus aanraakt, nodigt hij haar uit haar hele verhaal te vertellen, in een ruimte van nabijheid en vertrouwen.

Niet-gelovigen zeggen mij dat ze wel willen maar niet kunnen geloven, vanwege alle frustraties, zorgen en pijn in hun eigen leven, in de wereld. Wij kunnen beamen: dat is ook deel van onze wereld, ons verhaal van Pasen. De duisternis, de wonden zijn deel van het verhaal, niet het hele verhaal. Misschien zinkt het schip van de kerk, maar aan boord is een grote schat die wij kunnen redden. Misschien leren we zo de werkelijke waarde van het christendom kennen: geloof, hoop, liefde, in een nieuwe context, de wereld en de tijd waarin wij leven.”

Kees Posthumus is kerkjournalist. Dit artikel verscheen eerder in *Woord&Weg* (PKN)

Compassion-concert: Sharon Kips en Reyer

Sharon Kips, Reyer en Gospelkoor Tin Speransa touren treden op in Zwolle. Het concert, in samenwerking met Compassion, heeft als doel om de allerarmste kinderen een hoopvolle toekomst te bieden. Dirigent Marcel Koning van Tin Speransa: “De naam van ons koor betekent ‘Heb Hoop’. Als koor willen we graag hoop brengen. Onze nieuwe cd vertelt over de hoop die in ons leeft: Jezus!” Ook Reyer zingt vaak over dit thema. Sharon Kips is Compassion-ambassadeur, waardoor de muzikale samenwerking snel geregeld was. Wie hiervan getuige wil zijn, is van harte welkom bij het concert: ‘Hoop die leeft in mij’.

Zaterdag 26 oktober, 20.00 uur, Zwolle, Verrijzeniskerk, Bachlaan 150, € 15, www.eventsforchrist.nl

Speciale dag voor kerkelijk werkers

Een ingewikkelde puzzel: kerkelijk werker zijn in een veranderende kerk. Wat doet dat met de positie en bevoegdheden van de kerkelijk werker en de samenwerking met predikanten? Van belang is ook hoe de kerkelijk werker zichzelf positioneert. Reden genoeg voor de PKN om kerkelijk werkers en belangstellenden uit te nodigen voor een themabijeenkomst. Drie kerkelijk werkers vertellen over de dagelijkse praktijk in hun gemeente. Dr. René de Reuver, scriba van de synode, geeft zijn visie op de toekomst van de kerk en de plek van de kerkelijk werker daarin. Natuurlijk volop gelegenheid voor onderlinge uitwisseling en ontmoeting. Aanmelden vóór 20 oktober via www.protestantsekerk.nl/evenementen

Woensdag 30 oktober, 15.00 - 19.00 uur, Utrecht, Dienstencentrum PKN, gratis, incl. koffie, thee, broodje

Wat zegt Bijbel over gerechtigheid

Een tip voor de Bijbelkring. Micha Nederland verbindt, inspireert en activeert kerken, christenen en organisaties om actief christen te zijn in deze wereld. In de Micha Cursus ontdekken mensen in zeven bijeenkomsten wat de Bijbel zegt over gerechtigheid. Deelnemers leren hoe zij met hun talenten kunnen meewerken in Gods Koninkrijk. Thema's die aan bod komen zijn o.a. de impact van levensstijl op de schepping, misstanden in de kledingindustrie en de verdeling van welvaart in de wereld. Door middel van concrete en uitdagende opdrachten ontdekken mensen hoe ze met hoofd, hart en handen verschil kunt maken.

Micha Cursus, Zorgen voor elkaar en voor de schepping, €12,75, www.michanederland.nl

Hoe verwelkomen wij toeristen?

Hebt u er wel eens over nagedacht hoeveel mensen in uw regio vakantie vieren? Ze komen om te wandelen of te fietsen, te shoppen of musea te bezoeken. Ze zoeken rust en ontspanning. En misschien zoeken ze ook wel naar zichzelf. Waarom zou u ze niet uitnodigen een kerkdienst bij te wonen? Of mee te doen aan een kerkelijke activiteit?

Daarom maken wij al jarenlang voor de kerken in de Kop van Overijssel het recreatiemagazine Wal & Water en sinds kort ook 'Zomer in Twente' en 'Zomer in de Achterhoek'. Dat kunnen we ook in uw regio doen. Een mooi uitgevoerd blad met inspirerende artikelen en informatie over uw kerkelijke activiteiten.

Interesse? Laten we er dan eens vrijblijvend over praten.
Bel met Ygerne ten Brinke: 0546-577475

Kijk voor meer info op:
walenwater.welkomindekerk.nl

TOTAAL INSTALLATEUR BROUWER TUK

Tukseweg 198 TUK Tel. 0521-512983
www.brouwertuk.nl

BAKKERIJ HOOTSMA

Kerkstraat 70
Vollenhove - tel. 24 12 53

Uitvaartverzorging

Grafkistenfabriek Nieuw-Amsterdam

Voor een piëteitsvolle uitvaart...

Bij overlijden:
(dag en nacht bereikbaar)

0800 - 024 25 26

Kantoor:
Ballastweg 2
7741 ZL COEVORDEN
Tel.: (0524) 515 899
Fax: (0524) 515 227

Postadres:
Postbus 208
7740 AE Coevorden
e-mail: uvvugna@planet.nl

Vestigingen in: Emmen - Coevorden - Zuidwolde (Dr.)
Voor informatie: (0591) 633 020 of (0524) 515 899

drok

DECORETTE
HUBO

drok

SCHILDERS
GLASZETTERS

Advies, planning en uitvoering onder één dak

Decorette, Hubo en Schildersbedrijf Drok

Uw makeover is bij ons in goede handen!

De Weyert 10, Vollenhove | 0527-24 13 55 | decorette-drok.nl

STEENHOUWERIJ

DE VERBINDING

Nagelerstraat 7
8301 XE Emmeloord

T | 05 27 264 881

E | info@steenhouwerijdeverbinding.nl

www.steenhouwerijdeverbinding.nl

• HÉT WEEKBLAD VOOR BETROKKEN KERKMENSEN •

Maak nu kennis met het
Gezamenlijk
Zondagsblad

Ga naar:
www.welkomindekerk.nl

Of vul de bon in:

3
MAANDEN
PROBEREN
VOOR MAAR
€ 8,95!

JA, ik wil het vernieuwde Gezamenlijk Zondagsblad drie maanden op proef voor slechts € 8,95. Daarna beslis ik of ik een abonnement neem.

Dhr. | mw. | fam. *

naam:

adres:

postcode:

woonplaats:

e-mail:

tel.nr.

*Omcirkel de juiste aanhef.

In envelop zonder postzegel sturen naar: Gezamenlijk Zondagsblad,
Antwoordnummer 12, 7620 VP Wierden

Topic Crea

Topic Creatieve ideeën
Topic Creatieve teksten
Topic Creatieve ontwerpen
Topic Creatieve online media
Topic Creatieve offline media
Topic Creatieve Communicatie

Verrassend creatief
topic .nu

mountainbiken
in Sauerland welkom in
Haus Reinhold

Twee ruime
appartementen.
Ook gelijktijdig
te boeken.

Kijk op
hausreinhold.nl

LAAT ZIEN WAT UW KERK DOET! DEEL DE VIERKANTE INFOGIDS UIT.

Een praktisch overzicht van uw kerkelijke activiteiten in het komende seizoen in een handzaam boekje. Om uit te delen aan gemeente-leden, nieuw-ingekeomenen en geïnteresseerden.

Meer informatie: 0546 - 577475
(vraag naar Geke Brinkers).
www.welkomindekerk.nl